



Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (esimene koda)

2. juuli 2019*

Lepinguväline vastutus – Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Iraani Islamivabariigi vastu suunatud piiravad meetmed – Rahaliste vahendite külmutamine – Piirangud liikmesriikide territooriumile lubamisel – Sellise kahju hüvitamine, mis tekkis väidetavalt seetõttu, et hageja nimi kanti selliste isikute ja üksuste nimekirjadesse, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, ja jäeti neisse – Varaline kahju – Mittevaraline kahju

Kohtuasjas T-406/15,

Fereydoun Mahmoudian, elukoht Teheran (Iraan), esindajad: *avocat* A. Bahrami ja *avocat* N. Korogiannakis,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: R. Liudvinaviciute-Cordeiro ja M. Bishop,

kostja,

keda toetab

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Aresu ja D. Gauci, hiljem A. Aresu ja R. Tricot,

menetluse astuja,

mille ese on ELTL artikli 268 alusel esitatud nõue hüvitada kahju, mis hagejal väidetavalt tekkis selle tagajärjel, et võeti vastu nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2007/140/ÜVJP (ELT 2010, L 195, lk 39), nõukogu 26. juuli 2010. aasta rakendusmäärus (EL) nr 668/2010, millega rakendatakse määruse (EÜ) nr 423/2007 (mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) artikli 7 lõiget 2 (ELT 2010, L 195, lk 25), nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta otsus 2010/644/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT 2010, L 281, lk 81), ning nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 423/2007 (ELT 2010, L 281, lk 1), millega hageja nimi kanti selliste isikute ja üksuste nimekirjadesse, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, ja jäeti neisse,

ÜLDKOHUS (esimene koda),

koosseisus: president I. Pelikánová (ettekandja), kohtunikud V. Valančius ja U. Öberg,

kohtusekretär: ametnik M. Marescaux,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 11. detsembri 2018. aasta kohtuistungil esitatut,
on teinud järgmise

otsuse

I. Vaidluse taust

- 1 Käesolev kohtuasi puudutab piiravaid meetmeid, mis on kehtestatud selleks, et avaldada survet Iraani Islamivabariigile, et ta lõpetaks tuumarelva leviku seisukohast tundliku tuumaenergia-alase tegevuse ja tuumarelvade kandesüsteemide väljatöötamise (edaspidi „tuumarelva levik“).
- 2 Hageja Fereydoun Mahmoudian on Fulmeni enamusaksionär ja nõukogu esimees. Fulmen on Iraani äriühing, mis tegutseb eeskätt elektriseadmete alal.
- 3 Euroopa Liidus on vastu võetud nõukogu 27. veebruari 2007. aasta ühine seisukoht 2007/140/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 61, lk 49), ja nõukogu 19. aprilli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 423/2007, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 103, lk 1).
- 4 Ühise seisukoha 2007/140 artikli 5 lõike 1 punkt b nägi ette, et kõik teatavate isikute ja üksuste kategooriate rahalised vahendid ja majandusressursid tuleb külmutada. Nende isikute ja üksuste nimekiri oli toodud ühise seisukoha 2007/140 II lisas.
- 5 Euroopa Ühenduse pädevuses olevas osas nägi määruse nr 423/2007 artikli 7 lõige 2 ette, et külmutada tuleb nende isikute, üksuste või asutuste rahalised vahendid, keda Euroopa Liidu Nõukogu on määratlenud tuumarelva levikusse kaasatud isikutena ühise seisukoha 2007/140 artikli 5 lõike 1 punkti b tähenduses. Nende isikute, üksuste ja asutuste nimekiri moodustas määruse nr 423/2007 V lisa.
- 6 Ühine seisukoht 2007/140 tühistati nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsusega 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 195, lk 39).
- 7 Otsuse 2010/413 artikli 20 lõige 1 näeb ette paljude üksuste kategooriate rahaliste vahendite külmutamise. See säte hõlmab eeskätt „isikud ja üksused, kes on kaasatud või otseselt seotud tuumarelva leviku[ga] või kes neid tegevusi toetavad, [...] või nende nimel või juhtimisel tegutsevad või nende omandis või kontrolli all olevad (sealhulgas ebaseaduslike vahendite abil kontrolli all olevad) isikud ja üksused [...], kes on loetletud II lisas”.
- 8 Otsuse 2010/413 II lisa nimekiri asendati uue nimekirjaga, mis kehtestati nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta otsusega 2010/644/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT L 281, lk 81).
- 9 Nõukogu võttis 25. oktoobril 2010 vastu määruse (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus nr 423/2007 (ELT L 281, lk 1).
- 10 Otsuse 2010/413 vastuvõtmisega 26. juulil 2010 lisas nõukogu hageja nime selle otsuse II lisa I tabelis sisalduvasse isikute, üksuste ja asutuste nimekirja.

- 11 Selle tulemusel lisati hageja nimi nõukogu 26. juuli 2010. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 668/2010, millega rakendatakse määruse nr 423/2007 artikli 7 lõiget 2 (ELT L 195, lk 25), määruse nr 423/2007 V lisa I tabelis sisalduvasse isikute, üksuste ja asutuste nimekirja. Rakendusmääruse nr 668/2010 vastuvõtmise tagajärjel külmutati hageja rahalised vahendid ja majandusressursid.
- 12 Otsuses 2010/413 ja samuti rakendusmääruses nr 668/2010 lähtus nõukogu hageja puhul järgmisest põhjendusest: „Fulmeni [...] direktor“.
- 13 Hageja palus 26. augusti 2010. aasta kirjaga, et nõukogu tühistaks tema kandmise otsuse 2010/413 II lisas olevasse nimekirja ja määruse nr 423/2007 V lisas olevasse nimekirja. Ühtlasi palus ta nõukogul teha talle teatavaks asjaolud, millele tuginedes võttis nõukogu tema suhtes piiravaid meetmeid.
- 14 Otsuse 2010/644 vastuvõtmine ei mõjutanud hageja nime kandmist otsuse 2010/413 II lisas olevasse nimekirja.
- 15 Kui määrus nr 423/2007 määrusega nr 961/2010 kehtetuks tunnistati, kandis nõukogu hageja nime viimasena nimetatud määruse VIII lisa tabeli A punkti 14. Sestpeale külmutati seega hageja rahalised vahendid määruse nr 961/2010 artikli 16 lõike 2 alusel.
- 16 Nõukogu vastas hageja 26. augusti 2010. aasta kirjale 28. oktoobri 2010. aasta kirjaga, andes teada, et jätab pärast uuesti läbivaatamist rahuldamata hageja taotluse kustutada tema nimi otsuse 2010/413 II lisas olevast nimekirjast ja määruse nr 961/2010 VIII lisas olevast nimekirjast. Ta täpsustas seoses sellega, et kuna toimekohas ei ole uusi asjaolusid, mis annaksid alust seisukoha muutmisele, siis tuleb hageja suhtes jätkuvalt kohaldada nimetatud aktidega ette nähtud piiravaid meetmeid. Lisaks märkis nõukogu, et tema otsus jätta hageja nimi nendesse nimekirjadesse edasi ei põhine muudel asjaoludel peale nende, mida on mainitud nimekirjade põhjendustes.
- 17 Üldkohus tühistas 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsusega Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) otsuse 2010/413, rakendusmääruse nr 668/2010, otsuse 2010/644 ja määruse nr 961/2010 osas, milles need puudutasid Fulmenit ja hagejat.
- 18 Seonduvalt kohtuasjas, milles tehti 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsus Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), vaidlustatud aktide tühistamise ajalise toimega juhtis Üldkohus seoses määrusega nr 961/2010 selle kohtuotsuse punktis 106 tähelepanu sellele, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teisele lõigule jõustuvad erandina ELTL artiklist 280 Üldkohtu otsused, mis kuulutavad määruse õigustühiseks, alles nimetatud põhikirja artikli 56 esimeses lõigus osutatud edasikaebamistähtaja möödumisel või kui selle tähtaja jooksul on otsus edasi kaevatud, siis selle kaebuse läbivaatamata või rahuldamata jätmise kuupäevast. Konkreetset juhul leidis Üldkohus, et võttes arvesse seda, kuivõrd oluline on nende meetmete mõju hagejate õigustele ja vabadustele, ei ole määrusega nr 961/2010 kehtestatud piiravate meetmete tõhusa toime olulise ja pöördumatu kahjustamise oht piisavalt suur, et oleks põhjendatud nimetatud määruse toime säilitamine hagejate suhtes pikema ajavahemikul, kui on sätestatud Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teises lõigus.
- 19 Lisaks otsustas Üldkohus 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) punktis 107 säilitada otsusega 2010/644 muudetud otsuse 2010/413 toime seni, kuni jõustub määruse nr 961/2010 tühistamine.
- 20 Nõukogu esitas 4. juunil 2012 Euroopa Kohtule apellatsioonkaebuse 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale. Apellatsioonkaebus registreeriti numbri all C-280/12 P. Nõukogu tugines apellatsioonkaebuses eelkõige sellele, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui leidis, et nõukogu peab esitama tõendid hageja tegutsemise kohta Qom/Fordoo (Iraan) rajatises, hoolimata asjaolust, et tõendid, mida oleks saanud esitada, pärinevad

konfidentsiaalsetest allikatest, ning et Üldkohtu poolt toime pandud õigusnormide rikkumine seondub selliste tõendite esitamise kahe aspektiga, millest esimene puudutab tõendite edastamist nõukogule liikmesriikide poolt ja teine konfidentsiaalsete tõendite esitamist kohtule.

21 28. novembri 2013. aasta kohtuotsusega nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775) jättis Euroopa Kohus apellatsioonkaebuse põhjendamata tõttu rahuldamata, nõustudes seisukohaga, mille Üldkohus oli võtnud 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian *vs.* nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) punktis 103, ehk seisukohaga, et nõukogu ei olnud tõendanud, et hageja tegutses Qom/Fordoo rajatises.

22 Lähtudes 28. novembri 2013. aasta kohtuotsusest nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), kustutati nõukogu 18. detsembri 2013. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1361/2013, millega rakendatakse määrust nr 267/2012 (ELT 2013, L 343, lk 7), hageja nimi alates 19. detsembrist 2013 vastavalt otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 267/2012 IX lisas sisalduvatest selliste isikute ja üksuste nimekirjadest, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid. Sestpeale ei ole hageja nime uuesti ühessegi nimekirja kantud.

II. Menetlus ja poolte nõuded

23 Hageja esitas käesoleva hagi 26. juulil 2015 Üldkohtu kantseelisse saabunud hagiavaldusega. Kohtuasi määrati Üldkohtu esimesele kojale.

24 Nõukogu esitas 9. novembril 2015 kostja vastuse.

25 Euroopa Komisjon esitas Üldkohtu kantseelisse 9. novembril 2015 avalduse, et astuda käesolevas asjas menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.

26 Hageja esitas 2. detsembril 2015 komisjoni menetlusse astumise avalduse kohta oma seisukohad. Nõukogu ei esitanud määratud tähtaja jooksul selle avalduse kohta oma seisukohti.

27 Üldkohtu esimese koja presidendi 10. detsembri 2015. aasta otsusega, mis võeti vastu vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 144 lõikele 4, anti komisjonile luba astuda käesolevas asjas menetlusse.

28 Hageja esitas 12. jaanuaril 2016 repliigi.

29 Komisjon esitas menetlusse astuja seisukohad 25. jaanuaril 2016. Nõukogu ega hageja nende seisukohtade suhtes oma seisukohti ei esitanud.

30 Nõukogu esitas 26. veebruaril 2016 vasturepliigi.

31 Hageja palus kirjas, mis saabus Üldkohtu kantseelisse 29. märtsil 2016, vastavalt kodukorra artikli 106 lõikele 1 suuliste seisukohtade ärakuulamiseks kohtuistungil korraldamist.

32 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul võttis Üldkohus (esimene koda) esimese menetlust korraldava meetme, mis seisnes poolte ärakuulamises seoses võimalusega peatada menetlus seni, kuni Euroopa Kohus teeb menetlust lõpetava otsuse kohtuasjas C-45/15 P, *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*. Nõukogu esitas selle kohta oma seisukohad ettenähtud tähtaja jooksul.

33 Kuna muudeti Üldkohtu kodade koosseisu, kuulub kodukorra artikli 27 lõike 5 alusel ettekandja-kohtunik nüüd esimese koja koosseisu ning käesolev kohtuasi määrati seega sellele kojale.

34 Üldkohtu esimese koja president otsustas 31. augusti 2016. aasta otsusega käesolevas asjas menetluse peatada.

- 35 Pärast 30. mai 2017. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402) kuulutamist võttis Üldkohus (esimene koda) ettekandja-kohtuniku ettepanekul teise menetlust korraldava meetme, mis seisnes poolte ärakuulamises selle kohta, millised järeldused tuleks nende arvates sellest kohtuotsusest teha käesoleva kohtuasja kontekstis (edaspidi „teine menetlust korraldav meede“). Pooled ja komisjon esitasid selle kohta oma seisukohad ettenähtud tähtaja jooksul.
- 36 Komisjon teatas Üldkohtule 28. novembri 2018. aasta kirjas, et toetab jätkuvalt nõukogu seisukohti, ent ei pea vajalikuks osaleda käesoleva kohtuasja kohtuistungil.
- 37 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu suulistele küsimustele kuulati ära 11. detsembri 2018. aasta kohtuistungil.
- 38 Hageja palub Üldkohtul:
- tunnistada hagi vastuvõetavaks ja põhjendatuks;
 - mõista nõukogult hageja kasuks välja tema nime nimekirjadesse kandmisega tekitatud kahju hüvitamiseks 2 227 000 eurot varalise kahju ning 600 000 eurot mittevaralise kahju eest;
 - mõista kohtukulud välja nõukogult.
- 39 Nõukogu ja komisjon paluvad Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

III. Õiguslik käsitlus

A. Üldkohtu pädevus

- 40 Tuginedes 18. veebruari 2016. aasta kohtuotsusele *Jannatian vs. nõukogu* (T-328/14, ei avaldata, EU:T:2016:86), leiab nõukogu vasturepliigis, et osas, milles hageja tugines kahju hüvitamise nõudes sellele, et tema nimi oli õigusvastaselt kantud otsusega 2010/644 muudetud otsuse 2010/413 II lisas sisalduvasse nimekirja, ei ole käesoleva hagi lahendamine Üldkohtu pädevuses, sest ELTL artikli 275 teine lõik ei anna Üldkohtule pädevust lahendada kahju hüvitamise nõudeid, mille aluseks on ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) valdkonda kuuluva akti õigusvastasus.
- 41 Vastuseks kohtuistungil esitatud Üldkohtu küsimusele, millega hagejal paluti esitada oma seisukohad nõukogu poolt esile toodud asja läbivaatamist takistava asjaolu kohta, täpsustas hageja, et ta soovis nõuda käesolevas kohtuasjas üksnes nõukogu määrustega tekitatud kahju hüvitamist; sellesisuline mäрге tehti kohtuistungil protokollil. Seda vastust silmas pidades tuleb asuda seisukohale, et sisuliselt muutis hageja hagiavalduse teist nõuet ning taotleb lõpuks vaid seda, et Üldkohus mõistaks nõukogult tema kasuks hüvitiseks välja 2 227 000 eurot varalise kahju eest, mis tekkis seonduvalt tema nime õigusvastase kandmisega rakendusmääruse nr 668/2010 ja määruse nr 961/2010 lisades sisalduvatesse nimekirjadesse (edaspidi „vaidlusalused nimekirjad“), ning 600 000 eurot neisse nimekirjadesse kandmisega seonduvalt tekkinud mittevaralise kahju eest.
- 42 Igal juhul tuleb märkida, et vastavalt kodukorra artiklile 129 võib Üldkohus otsustada igal ajal omal algatusel pärast poolte ärakuulamist, et esineb avalikust huvist tulenevaid asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid, mille hulka kuulub vastavalt kohtupraktikale ka liidu kohtu pädevus asja lahendada (vt selle

kohta 18. märtsi 1980. aasta kohtuotsus *Ferriera Valsabbia jt vs. komisjon*, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78 – 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 ja 85/79, EU:C:1980:81, punkt 7, ning 17. juuni 1998. aasta kohtuotsus *Svenska Journalistförbundet vs. nõukogu*, T-174/95, EU:T:1998:127, punkt 80).

- 43 Selle kohta tuleneb kohtupraktikast, et kuigi ÜVJP valdkonna akti vastuvõtmisega väidetavalt tekitatud kahju hüvitamise nõue Üldkohtu pädevusse ei kuulu (18. veebruari 2016. aasta kohtuotsus *Jannatian vs. nõukogu*, T-328/14, ei avaldata, EU:T:2016:86, punktid 30 ja 31), on Üldkohus seevastu alati möönnud, et ELTL artikli 215 kohaselt on tema pädevuses isikule või üksusele tema suhtes võetud piiravatest meetmetest tulenevalt väidetavalt tekitatud kahju hüvitamise nõuete lahendamine (vt selle kohta 11. juuli 2007. aasta kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, T-47/03, ei avaldata, EU:T:2007:207, punktid 232–251, ja 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punktid 45–149).
- 44 Teisiti ei saa see olla ka seonduvalt nõudega hüvitada kahju, mis on isikule või üksusele väidetavalt tekkinud ELTL artikli 291 lõike 2 alusel tema suhtes võetud piiravate meetmete tõttu.
- 45 Kohtupraktika kohaselt ei ole nimelt üheski EL toimimise lepingu sättes ette nähtud, et selle kuues osa, mis sisaldab institutsioonilisi ja rahandussätteid, ei ole kohaldatav seoses piiravate meetmetega. Viitamine ELTL artikli 291 lõikele 2, milles on ette nähtud, et „[k]ui liidu õiguslikult siduvate aktide rakendamiseks on vaja ühetaolisi tingimusi, antakse nende õigusaktide alusel rakendamisevolitused komisjonile või nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel ja Euroopa Liidu lepingu artiklites 24 ja 26 ette nähtud juhtudel nõukogule“, ei ole seega välistatud juhul, kui selles sättes mainitud tingimused on täidetud (1. märtsi 2016. aasta kohtuotsus *National Iranian Oil Company vs. nõukogu*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punkt 35).
- 46 Piiravaid meetmeid, mis võeti hageja suhtes otsusega 2010/413, mida muudeti hiljem otsusega 2010/644, rakendati käesoleval juhul rakendusmäärusega nr 668/2010, mis võeti vastu ELTL artikli 291 lõike 2 alusel, ning määrusega nr 961/2010, mis võeti vastu ELTL artikli 215 alusel.
- 47 Sellest järeldub, et kuigi Üldkohus ei ole pädev menetlema hageja kahju hüvitamise nõuet osas, milles hageja taotleb talle otsuse 2010/413, mida muudeti hiljem otsusega 2010/644, vastuvõtmisega tekitatud kahju hüvitamist, on Üldkohus seevastu pädev lahendama sedasama nõuet osas, milles hageja taotleb selle kahju hüvitamist, mis tekkis väidetavalt eelnimetatud otsuse rakendamisest rakendusmäärusega nr 668/2010 ja määrusega nr 961/2010 (edaspidi „vaidlusalused aktid“).
- 48 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et Üldkohus on pädev käesoleva hagi läbi vaatamiseks kohtuistungil muudetud kujul ehk osas, milles taotletakse selle kahju hüvitamist, mis tekkis hagejal väidetavalt seetõttu, et vaidlusaluste aktidega rakendati piiravaid meetmeid, mis olid tema suhtes võetud otsusega 2010/413, mida hiljem muudeti otsusega 2010/644 (edaspidi „vaidlusalused meetmed“).

B. Sisulised küsimused

- 49 ELTL artikli 340 teise lõigu kohaselt „heastab liit [lepinguvälise vastutuse korral] kõik oma institutsioonide või oma teenistujate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldprintsiipidele“. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et liidu institutsioonide õigusvastase käitumise puhul ELTL artikli 340 teise lõigu tähenduses liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise eeldus on, et on täidetud teatavad tingimused; need on institutsioonidele etteheidetava käitumise õigusvastasus, kahju tegelikkus ning põhjuslik seos selle käitumise ja viidatud kahju vahel (vt 9. septembri 2008. aasta kohtuotsus *FIAMM jt vs. nõukogu ja komisjon*, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 106 ja seal viidatud kohtupraktika; 11. juuli 2007. aasta kohtuotsus *Schneider Electric vs. komisjon*, T-351/03, EU:T:2007:212, punkt 113, ning 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 47).

- 50 Käesoleva hagi põhistamiseks väidab hageja, et need kolm tingimust on antud juhul täidetud.
- 51 Nõukogu, keda toetab komisjon, palub jätta käesoleva hagi põhjendamatusesse tõttu rahuldamata, kuna hageja ei ole vastavalt oma tõendamiskoormisele tõendanud, et käesolevas asjas on kõik liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimused täidetud.
- 52 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artikli 340 teise lõigu tähenduses liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimused, mis on juba loetletud eespool punktis 49, kumulatiivsed (7. detsembri 2010. aasta kohtuotsus *Fahas vs. nõukogu*, T-49/07, EU:T:2010:499, punktid 92 ja 93, ning 17. veebruari 2012. aasta kohtumäärus *Dagher vs. nõukogu*, T-218/11, ei avaldata, EU:T:2012:82, punkt 34). Sellest järeldub, et kui üks neist tingimustest ei ole täidetud, tuleb hagi tervikuna jätta rahuldamata, ilma et oleks vaja uurida muid tingimusi (26. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus *Dufour vs. EKP*, T-436/09, EU:T:2011:634, punkt 193).
- 53 Seega tuleb käesolevas asjas kontrollida, kas hageja on vastavalt oma tõendamiskoormisele tõendanud nõukogule ette heidetava käitumise ehk vaidlusaluste aktide vastuvõtmise ning tema nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi jätmise õigusvastasust, talle väidetavalt tekkinud varalise ja mittevaralise kahju tegelikkust, ning põhjuslikku seost nimetatud aktide vastuvõtmise ja tema viidatud kahju vahel.

1. Väidetav õigusvastasus

- 54 Hageja väidab, et institutsiooni käitumise õigusvastasuse tingimus on täidetud, sest vaidlusaluste aktide vastuvõtmine ja tema nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi jätmise kujutab endast nõukogu poolt isikutele õigusi andvate õigusnormide piisavalt selget rikkumist, millega kohtupraktikast tulenevalt kaasneb liidu lepinguvälise vastutus.
- 55 Sellega seoses juhib hageja esiteks tähelepanu sellele, et 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsusest *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) ning 28. novembri 2013. aasta kohtuotsusest *nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), mis tehti nõukogu apellatsioonkaebuse kohta ja millega see apellatsioonkaebus rahuldamata jäeti (vt eespool punkt 21), tuleneb, et vaidlusalused aktid on õigusvastased.
- 56 Esiteks juhib ta nimelt tähelepanu sellele, et 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuses *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) leidis Üldkohus, et hageja nime kandmiseks vaidlusalustesse nimekirjadesse ei olnud nõukogul vähimaidki hagejat süüstavaid tõendeid, ning leiab, et see kujutab endast isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selget rikkumist, millega kaasneb liidu lepinguvälise vastutus. Vastuseks teise menetlust korraldava meetme raames esitatud küsimusele märgib hageja, et võttes arvesse käesoleva kohtuasja aluseks olevate faktiliste asjaolude sarnasust selle kohtuasja omadega, milles tehti 30. mai 2017. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), on kõik viimati nimetatud kohtuasjas võetud seisukohad, mis puudutavad nõukogu õigusvastase käitumise raskust, *mutatis mutandis* üle kantavad käesolevale kohtuasjale. Ta lisab, et Üldkohus peaks asuma seisukohale, et üksnes vaidlusaluste aktide tühistamine ei ole hageja mittevaralise kahju hüvitamiseks piisav.
- 57 Teiseks leiab hageja, et nõukogu otsus esitada 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale apellatsioonkaebus hoolimata sellest, et Üldkohtu poolt selles kohtuotsuses tuvastatud õigusvastasus on ilmselge, on võimu kuritarvitamine, mille tagajärjel hagejale tekitatud kahju veelgi suurenes.

- 58 Teiseks on hageja seisukohal, et vaidlusalused meetmed rikkusid tema ettevõtlusvabadust ja omandiõigust, mis tulenevad talle Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklitest 16 ja 17. Nende põhiõiguste rikkumine raskendas tema sõnul nõukogu õigusvastast käitumist sedavõrd, et see on käsitatav piisavalt selge rikkumisena.
- 59 Vastuses teise menetlust korraldava meetme raames esitatud küsimusele ei vaidlusta nõukogu, keda toetab komisjon, enam vaidlusaluste meetmete vastuvõtmisest tulenevat õigusvastasust ning nõustub, et 30. mai 2017. aasta kohtuotsuses *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402) võetud Euroopa Kohtu seisukohad, mis puudutavad isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumise olemasolu, on käesolevas kohtuasjas asjakohased, kuna hageja nimekirja kandmise asjaolud olid sarnased neile, mis olid aluseks kohtuasjas, milles see kohtuotsus tehti. Seevastu vaidleb nõukogu vastu hageja väidetele, mis puudutavad võimu kuritarvitamist ja harta artiklite 16 ja 17 rikkumist, ning leiab, et selles osas ei anna 30. mai 2017. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402) ühtki asjasse puutuvat juhust.
- 60 Käesoleval juhul leidis Üldkohus 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuses *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), et vaidlusalused aktid on õigusvastased.
- 61 Tuleb siiski tähelepanu juhtida sellele, et Üldkohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei ole õigusakti õigusvastasuse tuvastamine, olgu see õigusvastasus kui kahetsusväärne tahes, piisav selleks, et lugeda täidetuks see liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimus, mis puudutab liidu institutsioonidele etteheidetava käitumise õigusvastasust (25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 50; vt selle kohta ka 6. märtsi 2003. aasta kohtuotsus *Dole Fresh Fruit International vs. nõukogu ja komisjon*, T-56/00, EU:T:2003:58, punktid 71–75, ning 23. novembri 2011. aasta kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, T-341/07, EU:T:2011:687, punkt 31). Ühe või mitme hagejale väidetavalt kahju tekitanud nõukogu akti tühistamine, isegi kui see tühistamine toimub Üldkohtu otsusega, mis kuulutatakse enne kahju hüvitamise hagi esitamist, ei ole seega ümberlukkamatu tõend sellisest kõnealuse institutsiooni poolsest piisavalt selgest rikkumisest, mis võimaldab *ipso jure* järeldada liidu lepinguvälist vastutust.
- 62 Liidu institutsioonide õigusvastase käitumisega seonduv tingimus nõuab, et tegemist oleks isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumisega (vt 30. mai 2017. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 63 Isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumise nõude eesmärk on, sõltumata õigusvastase akti laadist, vältida seda, et asjaomastele isikutele väidetavalt tekkinud kahju hüvitamise risk hakkab pärssima asjaomase institutsiooni suutlikkust teostada üldistes huvides täiel määral oma pädevust nii õigusloomelises ja majanduspoliitilisi valikuid hõlmavas tegevuses kui ka oma halduspädevuse vallas, jätmata samas ilmsetest ja lubamatutest rikkumistest tulenevaid tagajärgi eraõiguslike isikute kanda (vt 23. novembri 2011. aasta kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, T-341/07, EU:T:2011:687, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 51).
- 64 Eespool punktides 59–61 esile toodud kohtupraktikat silmas pidades tuleb uurida, kas õigusnormide, mille rikkumisele hageja käesolevas asjas viitab, eesmärk on anda isikutele õigusi ning kas nõukogu on neid norme piisavalt selgelt rikkunud.
- 65 Kahju hüvitamise nõuet põhjendades tugineb hageja sisuliselt kahele õigusvastasuse väitele ehk esiteks sellele, et vaidlusalused aktid võeti vastu ja hageja nimi jäeti vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi ilma, et nõukogul oleks olnud selle põhjendamiseks ühtki tõendit, kusjuures selle õigusvastasuse tagajärgi raskendas tema sõnul nõukogupoolne võimu kuritarvitamine, mis seisnes selles, et ta esitas apellatsioonkaebuse 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale, ning teiseks harta artiklite 16 ja 17 rikkumisele.

- 66 Esiteks, mis puudutab õigusvastasuse väidet, et nõukogu võttis vaidlusalused aktid vastu ning jättis hageja nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi ilma, et tal oleks olnud selle põhjendamiseks ühtki tõendit, siis tuleb tähele panna, et 25. novembri 2014. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986) punktides 68 ja 69 leidis Üldkohus, et tavapäraselt ettevaatlik ja hoolas haldusorgan oleks olnud võimeline aru saama, et tal tuli kõnealuses kohtuasjas vaidlustatud akti vastuvõtmisel koguda teavet ja tõendeid, mis näitavad, et selle kohtuasja hagejat puudutavate piiravate meetmete võtmine on õigustatud, selleks et vaidlustamise korral tõendada nimetatud meetmete põhjendatust, esitades nimetatud teabe või nimetatud tõendid liidu kohtule. Üldkohus järeldas sellest, et kuna nõukogu nii ei käitunud, vastutab ta isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumise eest eespool punktides 61 ja 62 viidatud kohtupraktika tähenduses. Euroopa Kohus asus 30. mai 2017. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), mis tehti 25. novembri 2014. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986) peale esitatud apellatsioonkaebuste kohta ja millega need apellatsioonkaebused rahuldamata jäeti, punktis 40 seisukohale, et Üldkohus leidis eeskätt oma kohtuotsuse punktides 68 ja 69 õigesti, et see, kui nõukogu on peaaegu kolme aasta vältel rikkunud tal lasuvat kohustust esitada vaidlustamise korral teave või tõendid, mis toetavad füüsilise või juriidilise isiku suhtes piiravate meetmete võtmise põhjendusi, on käsitatav isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumisena.
- 67 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et nagu nähtub 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsusest *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), mis jäeti muutmata 28. novembri 2013. aasta kohtuotsusega *nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), on nõukogu poolt toime pandud rikkumine lisaks sellele, et see on oma eseme poolest samasugune, ka kestuselt umbes kuue kuu võrra pikem kui rikkumine, mille nõukogu pani toime asjas, mille kohta tehti 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986).
- 68 Esiteks järeldub sellest, et õigusnorm, mille rikkumisele käesoleval juhul tuginetakse, on õigusnorm, mis annab õigusi isikutele, kelle hulgas on ka hageja kui vaidlustatud aktides nimetatud füüsiline isik. Teiseks kujutab kõnealuse normi rikkumine endast piisavalt selget rikkumist eespool punktis 63 osundatud kohtupraktika tähenduses.
- 69 Pealegi tuleneb poolte poolt pärast teise menetlust korraldava meetme võtmist esitatud seisukohtadest, mis puudutavad seda, millised järeldused teevad nad käesoleva asja kontekstis 30. mai 2017. aasta kohtuotsusest *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), et sestpeale nõustuvad nad ka ise, et viidatud õigusvastasus kujutab endast isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selget rikkumist.
- 70 Mis puudutab väidet, mis seisneb sisuliselt selles, et viimati nimetatud rikkumine oli seda selgem, et seda raskendas asjaolu, et nõukogu kuritarvitas võimu, esitades 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale apellatsioonkaebuse, siis selle argumendiga ei saa nõustuda.
- 71 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on õigusakti puhul võimu kuritarvitamisega tegemist üksnes siis, kui objektiivsete, asjakohaste ja omavahel kokkulangevate tõendite põhjal on selge, et õigusakt on vastu võetud ainult või vähemalt peamiselt muude eesmärkide saavutamiseks kui need, millele on viidatud, või aluslepingus spetsiaalselt vastava juhtumi lahendamiseks ette nähtud menetluse vältimiseks (vt 29. novembri 2017. aasta kohtuotsus *Montel vs. parlament*, T-634/16, ei avaldata, EU:T:2017:848, punkt 161 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 72 Sellega seoses tuleb esiteks tähele panna, et Üldkohtu otsuste peale apellatsioonkaebuse esitamise õigus tuleneb ELTL artikli 256 lõike 1 teisest lõigust ning on lahutamatuks osaks liidu kohtusüsteemi õiguskaitsevahenditest. Sama artikli kohaselt piirdub Euroopa Kohtule esitatav apellatsioonkaebus õigusküsimustega. Lisaks võib Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 teise lõigu esimese lause kohaselt apellatsioonkaebuse esitada iga pool, kelle nõue on osaliselt või tervikuna rahuldamata jäetud. Liidu esmase õiguse sätetest tuleneb, et seal sätestatud ulatuses on igal poolel lisaks Üldkohtu otsuse

peale apellatsioonkaebuse esitamise õigusele ka õigus esitada mis tahes väiteid, mida ta peab oma huvide toetuseks ja kaitseks vajalikuks. Vastupidi hageja väidetule ei saa seega viimati nimetatut arvestades nõukogule ette heita seda, et ta esitas apellatsioonkaebuse 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale selleks, nagu ta kostja vastuses täpsustas, et tekiks „geograafilisi piiravaid meetmeid käsitlev selgelt välja kujunenud kohtupraktika“, kuna selline argument seondub ilmselgelt õigusküsimusega ELTL artikli 256 lõike 1 teise lõigu tähenduses.

- 73 Teiseks ei saa nõustuda hageja väitega, et nõukogu esitas 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale apellatsioonkaebuse ainult selleks, et hageja suhtes vaidlusaluste aktide tagajärgede sel moel kehtima jätmise kaudu avaldada Iraani Islamivabariigile survet, et viimane lõpetaks oma tuumaprogrammi. Lisaks sellele, et nimetatud väidet ei toeta ükski tõend ega mingisugused andmed, tuleb igal juhul sedastada, et nende tagajärgede kehtima jäämine on apellatsioonkaebuse esitamise otsusega lahutamatu seotud tulenevalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teisest lõigust. Selle artikli kohaselt „[e]randina [ELTL] artiklist 280 jõustuvad üldkohtu otsused, mis kuulutavad määruse õigustühiseks, alles käesoleva põhikirja artikli 56 esimeses lõigus osutatud tähtaja möödumisel või kui selle tähtaja jooksul on otsus edasi kaevatud, siis selle kaebuse läbivaatamata jätmise kuupäevast“.
- 74 Peale selle tuleb tähele panna (vt eespool punkt 18), et seonduvalt määruse nr 961/2010 tühistamise ajalise toimega leidis Üldkohus 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) punktis 106, et antud juhul ei olnud määrusega nr 961/2010 kehtestatud piiravate meetmete tõhusa toime olulise ja pöördumatu kahjustamise oht piisavalt suur, et oleks põhjendatud nimetatud määruse toime säilitamine hagejate suhtes pikemal ajavahemikul, kui on sätestatud Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teises lõigus. Samuti otsustas Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 107 (vt eespool punkt 19) säilitada otsusega 2010/644 muudetud otsuse 2010/413 toime seni, kuni jõustub määruse nr 961/2010 tühistamine.
- 75 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et hageja suhtes vaidlusaluste aktide tagajärgede kehtima jäämine pärast nende aktide tühistamist 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsusega Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) tuleneb Euroopa Liidu Kohtu põhikirja sätete kohaldamisest ja Üldkohtu sõltumatust hinnangust, mitte aga hageja poolt nõukogule etteheidetavast käitumisest, mis seisnes selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamises.
- 76 Kuna hageja ei ole esile toonud mis tahes objektiivseid asjaolusid, mis kinnitaksid, et nõukogu esitas 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale apellatsioonkaebuse hagejale kahju tekitamiseks või Iraani Islamivabariigile surve avaldamiseks, et viimane lõpetaks oma tuumaprogrammi, tuleb käesoleval juhul kõnealuse õigusnormi rikkumist väidetavalt raskendanud nõukogupoolset võimu kuritarvitamist käsitlev argument seega põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 77 Mis puudutab teist õigusvastasuse väidet, mis seondub harta artiklite 16 ja 17 rikkumisega, siis tuleb märkida, et hageja on piirdunud tähelepanu juhtimisega tingimustele, mis peavad täidetud olema selleks, et tegemist oleks hartas sätestatud õiguste ja vabaduste teostamise riivega, ning väitega, et tema suhtes kehtestatud piiravate meetmete eesmärgiks ja tagajärjeks oli harta artiklites 16 ja 17 käsitletud omandiõiguse ja ettevõtlusvabaduse oluline piiramine.
- 78 Kuigi väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on omandiõigus tagatud harta artikliga 17, ei ole liidu õiguses selle kaitse absoluutne, vaid seda tuleb arvesse võtta, arvestades omandiõiguse ülesannet ühiskonnas. Järelikult saab selle õiguse kasutamist piirata, tingimusel et piirangud vastavad tegelikult liidu taotletavatele üldise huvi eesmärkidele ega kujuta taotletavat eesmärki silmas pidades endast ülemääraast ja lubamatut sekkumist, mis kahjustaks tagatud õiguse põhisisu (vt 13. septembri

2013. aasta kohtuotsus Makhlouf vs. nõukogu, T-383/11, EU:T:2013:431, punkt 97 ja seal viidatud kohtupraktika). Selle kohtupraktika saab analoogia alusel üle kanda ka harta artikliga 16 tagatud ettevõtlusvabadusele.

- 79 Käesoleval juhul tuleb esiteks märkida, et hageja suhtes vaidlusaluste aktide vastuvõtmine osas, milles nendega nähti ette tema rahaliste vahendite, finantsvara ja muude majandusressursside külmutamine, teenis eesmärki takistada tuumarelva levikut ning avaldada nii Iraani Islamivabariigile survet, et viimane oma sellekohase tegevuse lõpetaks. See eesmärk oli osa üldisematest pingutustest, mis olid seotud rahu ja rahvusvahelise julgeoleku tagamisega, ning oli seetõttu õiguspärane ja sobiv (vt selle kohta analoogia alusel 13. septembri 2013. aasta kohtuotsus Makhlouf vs. nõukogu, T-383/11, EU:T:2013:431, punktid 100 ja 101 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 80 Teiseks olid vaidlusalused meetmed ka vajalikud, kuna alternatiivsed ja vähem piiravad meetmed, nagu eelneva loa kord või kohustus ülekantud rahaliste vahendite kasutamist *a posteriori* põhjendada, ei võimaldanud sama tõhusalt saavutada taotletavat eesmärki, milleks on tõkestada tuumarelva levikut ja avaldada nii survet Iraani Islamivabariigile, et viimane sellekohase tegevuse lõpetaks, arvestades eeskätt võimalust kehtestatud piirangutest kõrvale hoida (vt analoogia alusel 13. septembri 2013. aasta kohtuotsus Makhlouf vs. nõukogu, T-383/11, EU:T:2013:431, punkt 101 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 81 Seega ei ole hageja tõendanud, et vaidlusalused aktid rikkusid talle harta artiklitest 16 ja 17 tulenevaid õigusi.
- 82 Kõiki eeltoodud kaalutlusi silmas pidades tuleb asuda seisukohale, et ainult esimene õigusvastasuse väide, et nõukogu võttis vaidlusalused aktid vastu ning jättis hageja nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi ilma, et tal oleks olnud ühtki tõendit selle põhjendamiseks, viitab sellisele õigusvastasusele, millega võib kaasnedagi liidu vastutus eespool punktis 63 osundatud kohtupraktika tähenduses.

2. Väidetav kahju ning põhjuslik seos etteheidetava käitumise õigusvastasuse ja selle kahju vahel

- 83 Hageja leiab, et ta on tõendanud, et talle vaidlusaluste aktidega tekitatud varaline ja mittevaraline kahju on tegelik ja kindel ning et etteheidetava käitumise õigusvastasuse ja väidetava kahju vahel on põhjuslik seos. Käesoleva juhtumi erilisi asjaolusid arvesse võttes leiab ta, et 30. mai 2017. aasta kohtuotsus Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu (C-45/15 P, EU:C:2017:402) ei sea tema kahju hüvitamise nõude põhjendatust kahtluse alla.
- 84 Nõukogu, keda toetab komisjon, vaidleb hageja esitatud argumentidele vastu. Ta leiab, et 30. mai 2017. aasta kohtuotsuses Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu (C-45/15 P, EU:C:2017:402) sisalduvad Euroopa Kohtu seisukohad, mis puudutavad varalise ja mittevaralise kahju hüvitamise tingimusi, on asjasse puutuvad ning toetavad tema argumente käesolevas kohtuasjas.
- 85 Tuleb hinnata, kas hageja on tõendanud väidetava kahju tekkimist ning põhjuslikku seost etteheidetud käitumise õigusvastasuse ja selle kahju vahel.
- 86 Mis puudutab tingimust, et kahju peab olema tegelik, siis saab liidu lepinguväline vastutus väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tekkida vaid juhul, kui hagejale on tõepoolest tekkinud tegelik ja kindel kahju (vt selle kohta 27. jaanuari 1982. aasta kohtuotsus De Franceschi vs. nõukogu ja komisjon, 51/81, EU:C:1982:20, punkt 9, ning 16. jaanuari 1996. aasta kohtuotsus Candiotti vs. nõukogu, T-108/94, EU:T:1996:5, punkt 54). Seda, et see tingimus on täidetud, peab tõendama hageja (vt 9. novembri 2006. aasta kohtuotsus Agraz jt vs. komisjon, C-243/05 P, EU:C:2006:708, punkt 27 ja

seal viidatud kohtupraktika) ning eeskätt peab ta esitama veenvad tõendid nii kahju olemasolu kui ka selle suuruse kohta (vt 16. septembri 1997. aasta kohtuotsus Blackspur DIY jt vs. nõukogu ja komisjon, C-362/95 P, EU:C:1997:401, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 87 Konkreetsemalt tuleb mis tahes kahju hüvitamise nõudes, olgu tegemist kas varalise kahju või mittevaralise kahju, sümboolse või tõelise hüvitamise nõudega, täpsustada väidetava kahju laad seoses etteheidetava käitumisega ning kas või ligikaudu hinnata kogu seda kahju (vt 26. veebruari 2015. aasta kohtuotsus Sabbagh vs. nõukogu, T-652/11, ei avaldata, EU:T:2015:112, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 88 Mis puutub viidatud käitumise ja kahju vahelise põhjusliku seose tingimusse, siis peab kõnealune kahju piisavalt vahetult tulenema viidatud käitumisest, see tähendab, et see käitumine peab olema kahju tekkimise määrav põhjus, kusjuures puudub kohustus heastada kõik õigusvastasest olukorrast kas või kaudselt tulenevaid kahjulikud tagajärjed (vt 10. mai 2006. aasta kohtuotsus Galileo International Technology jt vs. komisjon, T-279/03, EU:T:2006:121, punkt 130 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta ka 4. oktoobri 1979. aasta kohtuotsus Dumortier jt vs. nõukogu, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, EU:C:1979:223, punkt 21). Hageja peab tõendama põhjusliku seose olemasolu viidatud käitumise ja kahju vahel (vt 30. septembri 1998. aasta kohtuotsus Coldiretti jt vs. nõukogu ja komisjon, T-149/96, EU:T:1998:228, punkt 101 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 89 Eelviidatud kohtupraktikat silmas pidades tuleb hinnata, kas hageja on käesoleval juhul tõendanud, et vaidlusaluste aktide vastuvõtmise ja tema nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi jätmisega talle väidetavalt tekkinud mittevaraline ja varaline kahju on tegelik ja kindel ning et nende aktide vastuvõtmise ja selle kahju vahel on põhjuslik seos.

a) Väidetav varaline kahju ja põhjusliku seose olemasolu

- 90 Hageja väidab, et tema suhtes võetud vaidlusalused meetmed avaldasid talle eriti tõsist mõju tulenevalt asjaolust, et vaidlusaluste aktide vastuvõtmise ajal oli tema huvide kese Prantsusmaal ehk liidus, kuna ta oli saanud Prantsuse kodakondsuse ning elas Prantsusmaal, kus ta oli avanud pangakontod. Ta väidab, et talle tekkis nelja liiki varalist kahju, milleks on esiteks finantsvarade dünaamilise haldamise ärajäämise tõttu tekkinud kahjum; teiseks selle tulu saamata jäämine, mille ta oleks saanud oma kinnisvara haldamisest; kolmandaks Euroopa äriühingutes tekkinud kahjum ning neljandaks tema varade osalise vabastamise ja seejärel tema arestitud pangakontode vabastamise taotlemisega seonduvad õigusabikulud. Selle erinevat liiki varalise kahju eest taotleb ta nõukogult 2 227 000 euro suuruse hüvitise välja mõistmist.
- 91 Nõukogu, keda toetab komisjon, taotleb väidetava varalise kahju hüvitamise nõude rahuldamata jätmist.

1) Hageja finantsvarade dünaamilise haldamise ärajäämise tõttu tekkinud kahjum

- 92 Finantsvarade dünaamilise haldamise ärajäämise tõttu tekkinud kahjumi osas väidab hageja hagiavalduses, et tema varaportfellis oli umbes 15 miljonit eurot, millest suur osa oli investeeritud börsil noteeritud Euroopa äriühingute aktsiatesse, teiste äriühingute aktsiatesse, erinevates valuutades tähtjalistesse hoiustesse ning äriühingute ja riikide võlakirjadesse, sealhulgas Kreeka riigi võlakirjadesse. Seejuures leiab ta, et kuivõrd fondivalitsejate tasu suuruseks on keskmiselt 2% valitsetava vara väärtusest, on kõnealuseks kahjuks, mille hüvitamist ta taotleb, aastas 2% tema vara väärtusest, mille suuruseks ta hindab Belgia pangakontodel olevat vara arvesse võtmata 11 miljonit eurot ehk kokku kolme aasta kohta 660 000 eurot.
- 93 Repliigis täpsustab hageja kõigepealt, et „dünaamilist“ portfelli, mida määratletakse selle koosseisu alusel, iseloomustab pikas perspektiivis suurema tootluse saamiseks suuremate riskide võtmine võrreldes riskidega, mille võtab „tasakaalustatud“ portfelli omanik. Määruse nr 423/2007

artikli 1 eesmärk on hageja väitel just nimelt takistada kõigil isikutel, kelle suhtes piiravaid meetmeid rakendatakse, „dünaamilist“ portfelli sobivalt hallata. Seetõttu oli piiravate meetmete kohaldamine määravaks asjaoluks, mille tõttu tekkis finantskahju, mis tuleb tema väitel nende meetmete õigusvastaseks tunnistamise korral automaatselt hüvitada.

- 94 Hageja väidab, et tema pangas BNP Paribas olnud portfelli nõudis „dünaamilist“ haldamist. Dünaamilise haldamise näitena on ta repliigi lisana esitanud BNP Paribas väärtpaberikonto väljavõtte. Ta lisab, et nõukogu 23. märtsi 2012. aasta määruse (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 961/2010 (ELT L 88, lk 1), artikli 29 lõikes 2 sätestatud erandit ei kohaldata sellistele tunnustele vastavate kontode suhtes, vaid selliste kontode suhtes nagu arvelduskonto, mis oli tal pangas Belfius ja mis ei eeldanud dünaamilist haldamist; viimase asjaoluga on selgitatav see, miks ta ei lügenud seda nende portfelli hulka, millega seoses ta väidetavalt tekkinud kahju hüvitamist nõuab. Nõnda takistas see, et hagejal ei olnud 2010. aasta juulist kuni 2014. aasta alguseni võimalik BNP Paribas' kontosid hallata, tal müüa oma suure riskiga positsioone, nagu Kreeka riigi võlakirjad, teenida kasumit turukõikumistelt, teha dünaamilise haldamise raames oma investeringute kohandamiseks vältimatuid arbitraaze ning paigutada likviidseid vahendeid, mis tulenesid tähtjaliste instrumentide väljamaksetest, dividendidest ja intressidest.
- 95 Nõukogu, keda toetab komisjon, vaidleb hageja argumentidele vastu.
- 96 Tuleb märkida, et kodukorra artikli 76 kohaselt tuleb hagiavalduses märkida muu hulgas hageja nõuded ning tõendid ja tõendite kogumise taotlused, juhul kui neid esitatakse. Kodukorra artikkel 85 nõuab tõendite esitamist menetlusdokumentide esimese vahetamise käigus. Lisaks võib repliikide vahetamise staadiumis täiendava tõendi esitada vaid juhul, kui selle hiline esitamine on õigustatud.
- 97 Mis puudutab hageja finantsvarade dünaamilise haldamise ärajäämisest tingitud kahju, siis püüab hageja käesolevas asjas hagiavalduses kahju väidetavat tekkimist tõendada aga väga lakoonilisel või suisa segasel moel. Seoses väidetavalt tekkinud kahjuga kirjeldab ta hagiavalduses üksnes üldiselt seda, millist liiki investeringuid oleks ta teinud, ning enda varaportfelli koosseisu, mille väärtuseks ta hindab hagiavalduse punktis 66 kõigepealt 15 miljonit eurot.
- 98 Esiteks ei ole hageja hagiavalduses kordagi nimetanud, millistesse pankadesse ta oma varad nende haldamiseks väidetavalt paigutas, ega ka nende varade väärtust. Ta piirdub vaid hagiavalduse punkti 66 juures olevas joonealuses märkuses üldise viite tegemisega hagiavalduse kahele lisale, mille pealkirjad on vastavalt „Kontoväljavõtted ja kirjad krediidasutustelt“ ning „Kirjad pankadelt“, märkimata täpselt, millistele neis lisades olevatele dokumentidele või tekstiosadele ta viitab.
- 99 Tuleb aga märkida, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kuigi teatud täpselt määratletud küsimustes saab hagiavalduse teksti toetada ja täiendada viidetega hagiavaldusele lisatud dokumentide osadele, ei saa üldine viide muudele dokumentidele, isegi kui need on hagiavaldusele lisatud, korvata õigusliku argumentatsiooni peamiste elementide puudumist, mis peavad olema märgitud hagiavalduses. Lisaks ei kuulu hagiavalduse lisadest hagi alusena käsitatavate väidete ja argumentide väljaotsimine ja kindlakstegemine Üldkohtu ülesannete hulka, kuna lisadel on üksnes tõenduslik ja abistav ülesanne (vt selle kohta 14. detsembri 2005. aasta kohtuotsus *Honeywell vs. komisjon*, T-209/01, EU:T:2005:455, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 100 Teiseks märgib hageja viimaks hagiavalduse punktis 67, ilma seda põhjendamata, oma varaportfelli väärtusena 11 miljonit eurot, kohaldab selle suhtes kaheprotsendilist määra, mille ta väidab vastavat, ilma seda kuidagi tõendamata, fondivalitseja keskmisele tasule, ning hindab sellest tulenevalt kolme aasta jooksul tekkinud kahju suuruseks 660 000 eurot.

- 101 Hagiavalduses esitatud sedavõrd lakoonilised ja segased argumendid on liiga ebatäpsed selleks, et teha kindlaks kõnesoleva kahju suurus, ning seega selleks, et Üldkohtul oleks kodukorra eelviidatud sätteid silmas pidades võimalik mõista hageja nõuete ulatust. Seetõttu tuleb need argumendid vastuvõetamatutena tagasi lükata.
- 102 Täiendavalt võib märkida, et isegi kui Üldkohus saaks käesolevas asjas neist asjaoludest hoolimata asuda eespool punktis 96 mainitud hagiavalduse lisadest tõendeid välja otsima, tuleks tõdeda, et nende pinnalt ei ole võimalik kõnealuse kahju ulatust kindlalt kindlaks teha.
- 103 Lisa „Kontoväljavõtted ja kirjad krediidasutustelt“ sisaldab palju dokumente, mida hageja üksikhaaval määratlenud ei ole. Üldkohus märgib siiski, et tegu näib olevat dokumentidega, mida võiks määratleda järgmiselt:
- panga Dexia 30. juuli 2010. aasta kontoväljavõte (hagiavalduse lisade toimiku leheküljed 23–25), kust ei nähtu kuidagi, et asjasse puutuva konto omanik oleks hageja;
 - pangas Belfius oleva ja 28. juunil 2010 arestitud hageja konto 23. juuli 2015. aasta saldoteatis, millele on lisatud selle konto väljavõte 1. juuni 2010 ja 9. oktoobri 2010 vahelise perioodi kohta (hagiavalduse lisade toimiku leheküljed 26–29); see saldoteatis ja kontoväljavõte on kokkuvõttes asjasse puutumatud, kuna repliigis märgib hageja sõnaselgelt, et käesolevas kahju hüvitamise nõudes ta neid arvesse ei võta;
 - kahe pangas Société Générale avatud hageja pangakonto väljavõtted (hagiavalduse lisade toimiku leheküljed 30 ja 31);
 - asutustes Amundi ja Inter Expansion avatud töötaja säästukonto väljavõte (hagiavalduse lisade toimiku leheküljed 32 ja 33);
 - panga BNP Paribas Wealth Management dokument „Portfolio Management Report“, kust ei nähtu kuidagi, et asjaomase konto omanik oleks hageja (hagiavalduse lisade toimiku leheküljed 34–38);
 - tabel, kus on ära toodud kuues asutuses avatud kontod ning nende väärtus ja laad, ühegi täpsustusega selle kohta, kes on kontode omanik.
- 104 Niisiis, lisaks sellele, et mõnedest ülalnimetatud dokumentidest ei ole tuvastatav asjasse puutuva konto omaniku nimi, ei ole ühestki kõnealuses lisas olevast dokumendist võimalik tegelikult ja kindlalt mõista, milline on hagejale väidetavalt tekkinud kahju.
- 105 Hageja argumentatsiooni muudavad veel segasemaks repliigis esitatud täpsustused, kuna nende kohaselt tuleks arvesse võtta üksnes pangas BNP Paribas olevat vara. Ent isegi eeldusel, et see vara kuulub hagejale, on selle väärtuseks hagiavalduse lisade toimiku lehekülgedel 34–38 sisalduva dokumendi „Portfolio Management Report“ kohaselt 7 746 855 eurot ehk märksa vähem kui 11 000 000 eurot, mille hageja on lõpuks aluseks võtnud väidetavalt tekkinud kahju suuruse arvutamisel.
- 106 Mis puudutab lisa „Kirjad pankadelt“, siis see sisaldab kolmelt krediidi- või varahaldusasutuselt saadud kolme kirja, millest nähtub vaid see, et need asutused rakendavad vaidlusaluseid akte ehk külmutavad hageja rahalised vahendid, ning et nad soovivad kehtivaid õigusnorme järgida. Panga BNP Paribas Wealth Management 11. veebruari 2011. aasta kirja autor lisab, et võimatu on üle minna, nagu hageja soovis, tema portfelli „konservatiivset tüüpi“ ja seega turvalisemale haldamisele (hagiavalduse lisade toimiku lehekülj 157). Tuleb tõdeda, et need dokumendid ei võimalda hageja väidetava kahju ulatust kindlaks määrata. Ülaltoodud täiendavatest kaalutlustest nähtub, et hageja nõue hüvitada kahju, mis seisneb finantsvarade dünaamilise haldamise ärajäämise tõttu tekkinud kahjumis, tuleks igal juhul põhjendamatus tõttu rahuldamata jätta.

107 Pidades silmas eespool punktis 101 võetud seisukohta ning ilma et oleks vaja kontrollida, kas hageja on tõendanud põhjusliku seose olemasolu, tuleb finantsvarade dünaamilise haldamise ärajäämise tagajärjel tekkinud kahjumis seisneva kahju hüvitamise nõue vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.

2) Kinnisvara haldamisest saamata jäänud tulu

108 Mis puudutab kinnisvara haldamisega seoses saamata jäänud tulu, siis märgib hageja, et tema omandis oleva Prantsusmaal ja Belgias asuva kahe korteri haldamine muutus pärast vaidlusaluste aktide vastuvõtmist võimatuks, kuna tal ei olnud võimalik võtta vastu üürimakseid ega tasuda remonditööde ja kindlustuspoliiside eest.

109 Repliigis täpsustab hageja, et määruse nr 267/2012 artikli 29 lõike 2 punkt b, mis lubab jätkuvalt võtta vastu varem sõlmitud üürilepingute alusel tehtud üürimakseid, ei olnud kohaldatav Prantsusmaal asuva korteri suhtes, mis ei olnud seal teha vaja olevate pisetööde tõttu välja üüritud sel kuupäeval, mil hageja kanti esimest korda nende isikute ja üksuste nimekirja, kelle suhtes piiravaid meetmeid kohaldatakse. Tuginedes pärast tema suhtes vaidlusaluste meetmete kohaldamise lõpetamist 18. oktoobril 2014 sõlmitud lepingule, väidab hageja, et kõnealuse korteri üüriväärtus on 2500 eurot kuus, nõnda et selle välja üürimata jäämise tõttu saamata jäänud tulu suuruseks võib hinnata 102 500 eurot.

110 Nõukogu, keda toetab komisjon, vaidleb hageja argumentidele vastu.

111 Kõigepealt, nagu eespool punktis 96 märgitud, peavad hagiavalduses sisalduma muu hulgas hageja nõuded ning tõendid ja tõendite kogumise taotlused, juhul kui need esitatakse. Lisaks võib repliikide vahetamise staadiumis täiendava tõendi esitada vaid juhul, kui selle hiline esitamine on õigustatud.

112 Käesoleval juhul tuleb aga tõdeda, et hagiavalduse punktis 68, mis on ainus kinnisvara haldamise võimatusena seonduvat kahju puudutav hagiavalduse punkt, piirdub hageja väitega, et nimetatud kahju tulenes sellest, et „võimatu oli võtta vastu üürimakseid ning tasuda remonditööde ja kindlustuse eest jms“, ega esita ühtki dokumenti ega tõendit, mis saaksid seda väidet kinnitada, tõendada omandiõigust ning kahju tekkimist ja põhjuslikku seost. Mis puudutab üksnes Prantsusmaal väidetavalt tema omandis olevat korterit, siis on hageja küll esitanud repliigis lisa C.2, mis sisaldab kolme dokumenti ehk 18. oktoobril 2014 sõlmitud üürilepingut, 2013. aasta maksuteadet „asustamata eluruumide maksud“, mis on koostatud 29. oktoobril 2013, ning üht maksuhaldurile saadetud 20. oktoobri 2014. aasta kirja. Kuigi need kolm dokumenti on koostatud enne käesoleva hagi esitamist, ei ole hageja siiski kuidagi põhjendanud nende hilinenud esitamist repliigi staadiumis. Seetõttu tuleb repliigi lisa C.2 vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata. Eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb ülalnimetatud kahju hüvitamise nõue seega vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.

113 Täiendavalt tuleb märkida, et isegi kui kõnealune nõue ja lisa C.2 käesolevas asjas vastuvõetavaks tunnistada, tuleks tõdeda, et hageja ei ole kuidagi tõendanud, et kõnealuse saamata jäänud tuluga seonduv väidetav kahju on tegelik ja kindel. Eelkõige tuleb asuda seisukohale, et hageja ei ole tõendanud, et need kaks korterit, mille omanik ta väidab end olevat, oleksid tema omandis, ega seda, et need kinnisasjad olid vaidlusaluste aktide vastuvõtmise ajal mõeldud väljaüürimiseks.

114 Peale selle, vastupidi hageja väidetule ei takistanud vaidlusalused aktid kuidagi hageja jätkuvat elamist tema omandis olevas korteris, kui ta seal juba eelnevalt elas, seda enam, et nagu hagiavalduse punktis 65 märgitud, oli ta vaidlusaluste aktide vastuvõtmise ajal Prantsusmaa kodanik ning elas Prantsusmaal.

115 Eespool esitatud täiendavatest kaalutlustest nähtub, et hageja ei ole tõendanud Prantsusmaal ja Belgias väidetavalt tema omandis oleva kahe korteriga seonduva kahju tekkimist, mistõttu tuleks tema nõue hüvitada üüritulu saamata jäämisega seonduv kahju igal juhul põhjendamatus tõttu rahuldamata jätta.

116 Pidades silmas eespool punktis 112 võetud seisukohta ning ilma et oleks vaja kontrollida, kas hageja on ära tõendanud põhjusliku seose olemasolu, tuleb kinnisvara haldamise võimatusena seonduva kahju hüvitamise nõue vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.

3) Kahjum Euroopa äriühingutes

117 Seoses kahjumiga Euroopa äriühingutes märgib hageja, et vaidlustatud aktide vastuvõtmise ajal oli tal 26protsendiline osalus Prantsusmaa äriühingus Codefa Connectique S.A.S. (edaspidi „Codefa“) ning ta oli Belgia äriühingu Soreltek S.A. kaudu Saksamaa äriühingute Decom Technology GmbH (edaspidi „Decom“) ja Senteg GmbH aktsionär. Kõnealused aktid töid neile äriühingutele väidetavalt kaasa ületamatud raskused ning seetõttu nende väärtuse languse. Codefa ja Decomiga seonduva varalise kahju tõendamiseks esitab hageja 21. juuli 2015. aasta aruande, mille on koostanud üks Paris Île-de-France'i piirkonna (Prantsusmaa) raamatupidajate kogusse kuuluv raamatupidamisteenuseid pakkuv äriühing ja mis on esitatud hagiavalduse lisana A.14 (edaspidi „raamatupidamisaruanne“).

118 Nõukogu, keda toetab komisjon, vaidleb hageja argumentidele vastu.

i) Sentegi ja Decomi kahjum

119 Nõukogu, keda toetab komisjon, leiab, et Sentegi ja Decomi kahjumiga seonduva kahju hüvitamise nõue on vastuvõetamatu. Nimelt ei olevat hagejal neis äriühingutes mingisugust osalust. Mis puudutab Sorelteki, kellele kuulub väidetavalt 80% Decomi aktsiatest ja 20% Sentegi aktsiatest ning mille kohta väidab hageja, et ta oli selle ainus tegelik kasusaaja, siis ei nähtu selle äriühingu registridokumentidest ega muudest toimikus olevatest dokumentidest, et see kuuluks otseselt või kaudselt hagejale, kuna selle omanikuks on 99% ulatuses Luksemburgi äriühing Wirkkraft S.A. ning 1% ulatuses üks kolmas äriühing. Isegi kui hageja oli Wirkkrafti tegelik kasusaaja, on tema põhjendatud huvi Sentegi või Decomi osas liialt kaudne.

120 Repliigis väidab hageja, et talle kuuluvad Wirkkrafti esitajaaktsiad, mille ta võib vajaduse korral esitada, et tema tagab täielikult selle äriühingu rahastamise ning et ta on Wirkkrafti ja Sorelteki ainus tegelik kasusaaja.

121 Esiteks, mis puudutab Sorelteki, siis vastavalt eespool punktis 99 osundatud kohtupraktikale ei ole hagi aluseks käsitatavate väidete ja argumentide lisadest väljaotsimine ja kindlakstegemine Üldkohtu ülesanne. Käesoleval juhul aga piirdub hageja hagiavalduse punktis 76 üksnes väitega, et ta on „tuvastatud kui ainus [Sorelteki] tegelik kasusaaja“. Selle väite kinnituseks viitab ta, seda kuidagi täpsustamata, üksnes hagiavalduse lisas A.13 sisalduvale neljale dokumendile.

122 Isegi kui käesoleval juhul saaks Üldkohus välja otsida ja kindlaks teha seda hageja väidet kinnitada võivad asjaolud, tuleks tõdeda, et ükski hagiavalduse lisas A.13 sisalduvatest dokumentidest seda teha ei võimalda.

123 Nimelt esiteks ei viita Sorelteki Moniteur belge'is registreeritud registridokumendid (vt hagiavalduse lisade toimiku lk 269–271) mingil moel sellele, et hagejal oleks selles äriühingus väidetud tegeliku kasusaaja staatus. Sealt nähtub parimal juhul, et 209 Sorelteki aktsiat 210st ehk veidi enam kui 99% neist aktsiatest kuulub Wirkkraftile ning viimane aktsia äriühingule Transnational Consulting Group. Lisaks ei nähtu, et hageja oleks Sorelteki juht või tegevjuht (vt hagiavalduse lisade toimiku lk 271).

124 Teiseks on panga Dexia poolt Soreltekile saadetud kahe kirja, mis on koostatud 11. augustil 2010 ja 8. septembril 2010 (hagiavalduse lisade toimiku lk 272 ja 273), eesmärk teavitada nimetatud äriühingut sellest, et Brüsseli kuningliku prokuröri (Belgia) taotlusel blokeeriti kaks tema kontot ja hiljem need suleti. Ühelgi juhul ei nähtu neist, et hagejal oleks selle äriühingu suhtes mis tahes ainsa tegeliku kasusaaja staatus.

- 125 Kolmandaks nähtub ühe Brüsseli kuningliku prokuratuuri juures tegutseva advokaadibüroo 11. veebruari 2014. aasta kirjast (esitatud topelt hagiavalduse lisade toimiku lehekülgedel 274 ja 275) üksnes see, et selle allkirjastajateks on „hageja ja tema äriühingu SA Soreltek advokaadid“ ning et taotletakse nende klientide pankades oleva vara tagastamist. Miski selles kirjas ei võimalda kinnitada, et hageja oli Sorelteki ainus tegelik kasusaaja.
- 126 Neljandaks teatab Brüsseli kuninglik prokurör 6. detsembri 2013. aasta kirjas (hagiavalduse lisade toimiku lk 276) hageja advokaadile, et ta andis „[sel päeval] korralduse vabastada F. Mahmoudiani ja SA Sorelteki suhtes käimas olevas menetluses arestitud vara“, ning edastab koopia taotlusest, mille „pank ING saatis O.C.S.C-le seoses F. Mahmoudiani väärtpaberite menetlusega (Befimmo SCA-SICAFI väärtpaberid)“. Ühelgi juhul ei nähtu sellest, et hagejal oleks selle äriühingu suhtes mis tahes ainsa tegeliku kasusaaja staatus.
- 127 Peale selle tuleb märkida, et repliigi punktis 93 kordab hageja üksnes seda, et ta on Sorelteki tegelik kasusaaja, ning järeldeb sellest, et see äriühing kuulus tema vara hulka.
- 128 Teiseks tuleb Wirkkrafti osas tõdeda, et hagiavalduses ei esita hageja ühtki tõendit, mis saaks kinnitada hagiavalduse punktis 92 sisalduvat väidet, et ta on selle äriühingu tegelik kasusaaja ja esitajaaktsiate omanik. Repliigis väidab ta üksnes, et tal on „võimalik“ esitada need aktsiad, ning teisalt kinnitab, et „Wirkkrafti rahastamise tagab täielikult hageja, kes on tema „tegelik kasusaaja“, nagu nähtub [l]isas C.6 toodud avaldusest“.
- 129 Esiteks oli hagejal kodukorra artikleid 76 ja 85 silmas pidades kohustus juba hagiavalduse esitamise staadiumis esitada tõendid selle kohta, et ta oli, nagu ta väidab, Wirkkrafti esitajaaktsiate omanik. Hageja ei püüa mitte kuidagi selgitada, miks ta ei esitanud sellist täiendavat tõendit muu hulgas repliigi staadiumis.
- 130 Teiseks, repliigi lisa C.6 esitatud avalduse osas tuleb märkida, et kuigi see on koostatud 9. detsembril 2013 ehk ligi kaks aastat enne käesoleva hagi esitamist, ei ole hageja kuidagi põhjendanud selle esitamist repliigi staadiumis. Seetõttu tuleb repliigi lisa C.6, mis sisaldab vaid üht hageja allkirjastatud ausõnalist ja mitte millegagi tõendatud avaldust, vastuvõetamatuna tagasi lükata.
- 131 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et hageja ei ole tõendanud oma väidet, et ta on Wirkkrafti „tegelik kasusaaja“ ja esitajaaktsiate omanik.
- 132 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvesse võttes tuleb asuda seisukohale, et kuna hageja ei ole oma väidete kinnituseks vähimaidki tõendeid esitanud, on ta igal juhul Sentegi ja Decomi kahjumiga seonduvalt taotlenud sellise kahju hüvitamist, mille tegelikkust ei ole ta eespool punktis 86 osundatud kohtupraktika kohaselt tõendanud.
- 133 Seetõttu tuleb viimati nimetatud nõue jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ning igal juhul põhjendamatusse tõttu rahuldamata.

ii) Codefa kahjum

- 134 Codefa kahjumiga seonduva kahju hüvitamise nõude puhul tugineb hageja talle Codefaga seoses tekkinud väidetava varalise kahju tõendamiseks esiteks raamatupidamisaruandele ning teiseks mitmele hagiavalduse lisa A.5 esitatud Codefat puudutavate dokumentide koopiale.
- 135 Esiteks tuleb hinnata raamatupidamisaruande tõenduslikku jõudu.

- 136 Kuna puuduvad liidu õigusnormid, mis käsitleksid mõistet „tõend“, kehtestas liidu kohus põhimõtte, et tõendite esitamine või tõendite valik on vaba, mida tuleb mõista kui õigust kasutada teatava asjaolu tõendamiseks igat liiki tõendeid, näiteks tunnistajate ütlusi, dokumentaalseid tõendeid, omaksvõttu vms (vt selle kohta 23. märtsi 2000. aasta kohtuotsus *Met-Trans ja Sagpol*, C-310/98 ja C-406/98, EU:C:2000:154, punkt 29; 8. juuli 2004. aasta kohtuotsus *Dalmine vs. komisjon*, T-50/00, EU:T:2004:220, punkt 72, ja kohtujurist Mengozzi ettepanek kohtuasjas *Archer Daniels Midland vs. komisjon*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, punktid 113 ja 114). Liidu kohus on kehtestanud korrelatiivse tõendite vaba hindamise põhimõtte, mille kohaselt tõendi usutavuse või teisisõnu selle tõendusliku jõu kindlaksmääramine on jäetud kohtu siseveendumuse hooleks (8. juuli 2004. aasta kohtuotsus *Dalmine vs. komisjon*, T-50/00, EU:T:2004:220, punkt 72, ja kohtujurist Mengozzi ettepanek kohtuasjas *Archer Daniels Midland vs. komisjon*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, punktid 111 ja 112).
- 137 Dokumendi tõendusliku jõu väljaselgitamiseks tuleb võtta arvesse mitut tegurit, sealhulgas dokumendi päritolu, selle koostamise asjaolusid, selle adressaati ja selle sisu, ning küsida, kas nende teguritega arvestades näib selles sisalduv teave mõistlik ja usaldusväärne (15. märtsi 2000. aasta kohtuotsus *Cimenteries CBR jt vs. komisjon*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 – T-32/95, T-34/95 – T-39/95, T-42/95 – T-46/95, T-48/95, T-50/95 – T-65/95, T-68/95 – T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95, EU:T:2000:77, punkt 1838, ning 7. novembri 2002. aasta kohtuotsus *Vela ja Tecnagrind vs. komisjon*, T-141/99, T-142/99, T-150/99 ja T-151/99, EU:T:2002:270, punkt 223).
- 138 Liidu kohus on selles kontekstis juba leidnud, et ühte hageja esitatud analüüsi ei saanud lugeda objektiivseks ja sõltumatuks ekspertiisiks, kuna selle tellis ja selle eest tasus hageja ise ning see koostati tema poolt käsutusse antud andmebaaside alusel, ilma et andmete õigsust või asjasse puutuvust oleks kuidagi sõltumatult kontrollitud (vt selle kohta 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus *Siemens vs. komisjon*, T-110/07, EU:T:2011:68, punkt 137).
- 139 Liidu kohtul on juba olnud ka võimalus otsustada, et ekspertiisaruannet saab lugeda tõenduslikku jõudu omavaks ainult siis, kui selle sisu on objektiivne, ning et selles dokumendis sisalduv lihtne väide, mida ei ole põhistatud, ei ole iseenesest veenev (vt selle kohta 16. septembri 2004. aasta kohtuotsus *Valmont vs. komisjon*, T-274/01, EU:T:2004:266, punkt 71).
- 140 Raamatupidamisaruande tõenduslikku jõudu tuleb käesolevas asjas hinnata eespool punktides 136–139 kirjeldatud põhimõtteid arvestades.
- 141 Sellega seoses tuleb märkida, et raamatupidamisaruande on koostanud üks Paris Île-de-France'i piirkonna raamatupidajate kogusse kuuluv raamatupidamisteenuseid osutav äriühing. Selle äriühingu poolt hagejale saadetud 21. juuli 2015. aasta kirjast, mis sisaldub nimetatud aruande lehekülgedel 2 ja 3, nähtub, et vastavalt 18. juuni 2015. aasta nõupidamisel kokku lepitud tingimustele oli hageja poolt sellele äriühingule antud ülesanne hinnata talle vaidlusaluste meetmete tõttu tekkinud kahju, mis seondub tema osalusega Codefas ja Decomis. Ülesande täitmisega seonduvalt on selles kirjas iseäranis täpsustatud, et „[see] aruanne koostati Fereydoun Mahmoudiani poolt meile esitatud dokumentide alusel“. Selle kirja sõnastusest tuleneb, et raamatupidamisaruanne on koostatud hageja tellimisel selleks, et tõendada käesoleva vaidluse raames väidetava varalise kahju tegelikkust ja suurust, ning et see tugineb peamiselt hageja poolt esitatud dokumentidele. Oluline on rõhutada, et neid dokumente, millele on vahetevahel joonealustes märkustes viidatud, ei ole raamatupidamisaruandele lisatud.
- 142 Raamatupidamisaruande koostamise konteksti silmas pidades ja vastavalt eespool punktides 136–139 kirjeldatud põhimõtetele tuleb selle aruande tõenduslikku jõudu pidada suhteliseks. Seda ei saa pidada piisavaks, et tõendada seal kajastatud asjaolusid, eelkõige mis puudutab väidetava kahju tegelikkust ja suurust. Parimal juhul saaks see olla *prima facie* tõend, kui seda toetavad muud tõendid.
- 143 Teiseks, mis puudutab hagiavalduse lisas A.5 esitatud Codefaga seotud dokumentide koopiaid, ent ka raamatupidamisaruannet, millele hageja hagiavalduse punktis 71 üldiselt viitab, siis tuleb kõigepealt märkida, et eespool punktis 99 osundatud kohtupraktika kohaselt ei ole Üldkohtu ülesanne otsida

lisadest välja ja teha kindlaks hagi alusena käsitatavad väited ja argumendid. See peab veelgi rohkem paika juhul, kui lisa sarnaneb toimikuga, mis hõlmab teatud teema või isikuga seotud paljusid dokumente arvukatel lehekülgedel. Kui need lisad esitanud pool ei ole sellises olukorras viidanud konkreetselt neis lisades sisalduvatele dokumentidele ja tekstiosadele, millele ta oma argumentide põhjendatuse tõendamiseks tugineda soovib, väheneb eespool viidatud kohtupraktikast tulenevalt nende lisade tõenduslik jõud ja abistavus oluliselt.

- 144 Nii on see ilmselgelt käesoleval juhul hagiavalduse lisa A.5 puhul, milles sisalduvad, nagu hageja märgib „[k]oopiad äriühingut Codefa puudutavatest dokumentidest“, mis on ära toodud hagiavalduse lisade toimiku lehekülgedel 41–154 ehk kokku 114 leheküljel. Kuna hagiavalduses puudub konkreetne viide nende lisa A.5 114 lehekülje hulgas olevatele dokumentidele, tuleb asuda seisukohale, et hageja ei ole oma käesoleval juhul kõnealuse argumentatsiooni põhjendatust tõendanud.
- 145 Mis puudutab hagiavalduse punktis 71 sisalduvat üldist viidet raamatupidamisaruandele selleks, et tõendada kahju, mis tekkis hagejale eelkõige seonduvalt tema osalusega Codefas, siis tuleb jälle kord märkida, et vastavalt kodukorra artiklile 76 ja eespool punktis 99 osundatud kohtupraktikale ei saa selline üldine viide nimetatud aruandele, mis sisaldub hagiavalduse lisade toimiku lehekülgedel 277–290, korvata hagiavalduse õigusliku argumentatsiooni peamiste elementide puudumist, mis peavad olema märgitud hagiavalduses.
- 146 Kolmandaks, mis puudutab taotlust hüvitada Codefa kahjumiga seonduv kahju, siis väidab hageja, et pärast hageja ja Fulmeni suhtes vaidlusaluste aktide vastuvõtmist tekkisid Codefal raskused, mistõttu ei olnud hagejal võimalik saada tagasi viimasele antud 220 000 euro suuruseid laenusid ega teenida tagasi oma investeringut, mis seisnes selle äriühingu aktsiate ostmises 2009. aastal. Nende raskuste kohta väidab hageja, et 2010. aasta oktoobris sulges pank Société Générale Codefa konto ning tühistas talle antud arvelduskrediidi. Ka ei saanud see äriühing avada kontot ühes teises krediidasutuses. Viimaks ei saanud Codefa hageja ja Fulmeni suhtes kohaldatavate sanktsioonide tõttu Prantsuse riigilt raskustes ettevõtjale antavat riigiabi, kuigi ta vastas selle abi saamise tingimustele. Kuna finantsabi, mida oleks saanud anda aktsionär, ei antud, viisid need finantsraskused 2012. aastal selle äriühingu likvideerimiseni.
- 147 Esiteks, mis puudutab hageja poolt väidetavalt Codefale antud kahte laenu kogusummas 220 000 eurot, siis tuleb esmalt tõdeda, et hagiavalduse punkti 72 juures olevas joonealuses märkuses viitab hageja üksnes ja ilma ühegi täpsustuseta hagiavalduse lisale A.5. Seega ei ole hageja tõendanud nende kahe laenu olemasolu, mistõttu tuleb see argumentatsioon kodukorra artikli 76 sätteid silmas pidades vastuvõetamatuna tagasi lükata.
- 148 Täiendavalt, isegi kui lugeda, et selline viide on käesoleval juhul piisav selleks, et Üldkohus võiks hagiavalduse lisast A.5 välja otsida, kas mõni dokument kõnealuseid laenusid tõendab, siis tuleks asjakohaseks pidada vähemalt kahte dokumenti, mis sisalduvad vastavalt hagiavalduse lisade toimiku lehekülgedel 43 ja 44 ning lehekülgedel 45 ja 46. Nendeks dokumentideks on kaks Codefa kui laenusaja ja hageja kui laenuandja vahel sõlmitud laenulepingut vastavalt 70 000 euro ja 150 000 euro ehk kokku 220 000 euro kohta, mis vastab hageja väidetud summale. Tuleb siiski märkida, nagu ka hageja ise kohtuistungil tunnistas, et need inglise keeles koostatud kaks lepingut ei ole ei initialsalidega ega muul viisil allkirjastatud. Neil asjaoludel on nende dokumentide tõenduslik jõud, isegi juhul, kui neile tuginev argumentatsioon oleks vastuvõetav, väga väike, sest nende pinnalt ei ole võimalik kindlalt tuvastada selle laenusuhte olemasolu, millele hageja kõnealuse kahju hüvitamist nõudes tugineb. Seda seisukohta ei muuda ka asjaolu, millele hageja kohtuistungil tähelepanu juhtis, et Codefa bilansi passiva detailaruandest (põhiaruanded seisuga 30. juuni 2011), mis on esitatud hagiavalduse lisade toimiku lehekülgedel 80 ja 81, nähtub kirje „Arvelduskrediit ja lühiajalised laenud“ realt 455002 „MAHMOUDIAN Féreidoun“ 30. juuni 2011 seisuga 220 000 euro suurune võlasumma. Kuivõrd aga Codefa likvideeriti enam kui kuus kuud pärast nende põhiaruannete koostamist, ei ole võimalik veenduda selles, et vahepealse aja jooksul ei ole hageja poolt Codefale antud laenusid osaliselt või

suisa täielikult tagasi makstud. Seega, isegi kui Üldkohus saaks arvesse võtta seda hagiavalduse lisas A.5 sisalduvat dokumenti, millele hageja hagiavalduses konkreetselt viidanud ei ole, ei saaks see ühelgi juhul tõendada väidetava kahju tegelikkust.

- 149 Teiseks, mis puudutab panga Société Générale otsust sulgeda Codefa kontod ja tühistada talle antud arvelduskrediit, siis tuleb kõigepealt tõdeda, et hagiavalduse punkti 73 juures olevas joonealuses märkuses viitab hageja ilma ühegi täpsustuseta ainult „[l]isa[le] A.5, vt Société Générale’i 2. septembri 2010. aasta kiri“. Nagu eespool punktis 144 juba märgitud, on selline viide ebapiisav, kui tegemist on mitmeid dokumente sisaldava lisaga kokku 114 leheküljel. Seetõttu ei ole hageja tõendanud, et pank Société Générale sellised otsused tegi, mistõttu tuleb see argument kodukorra artikli 76 sätteid arvesse võttes vastuvõetamatuna tagasi lükata.
- 150 Täiendavalt, isegi kui lugeda, et selline viide on käesoleval juhul piisav selleks, et Üldkohus saaks hagiavalduse lisast A.5 välja otsida, milline dokument on „Société Générale’i 2. septembri 2010. aasta kiri“, siis saaks asuda seisukohale, et kõnealune dokument on toodud lisa A.5 esimesel leheküljel ehk hagiavalduse lisade toimiku leheküljel 41. Tuleb aga asuda seisukohale, nagu hageja ise kohtuistungil tunnistas, et panga Société Générale selle kirja sõnastusest ei nähtu kuidagi, et Codefa konto sulgemine ning tema 80 000 euro suuruse arvelduskrediidi tühistamine oleks tulenenud vaidlusaluste aktide vastuvõtmisest.
- 151 Kolmandaks, mis puudutab seda, et üks teine krediidasutus keeldus väidetavalt hageja suhtes vastu võetud vaidlusaluste aktide tõttu Codefa nimele pangakonto avamisest, siis selle hagiavalduses sisalduva väite tõendamiseks ei ole esitatud mitte ühtki tõendit. Seetõttu tuleb see argument kodukorra artikli 76 sätteid silmas pidades vastuvõetamatuna tagasi lükata.
- 152 Neljandaks, mis puudutab väidet, et Codefal ei olnud võimalik saada raskustes olevatele ettevõtjatele tavaliselt antavat abi vaatamata sellele, et ta vastas abi saamise tingimustele, siis tuleb taas tõdeda, et selle hagiavalduses sisalduva väite tõendamiseks ei ole esitatud mitte ühtki tõendit. Seetõttu tuleb see argument kodukorra artikli 76 sätteid silmas pidades vastuvõetamatuna tagasi lükata.
- 153 Viiendaks, mis puudutab väidet, et hageja ei saanud Codefa likvideerimise tõttu „otseselt ega kaudselt tagasi teenida oma investeringut[, mis seisnes] aktsiate ostmises 2009. aastal“, siis tuleb tõdeda, et selle hagiavalduses sisalduva väite tõendamiseks ei ole esitatud mitte ühtki tõendit. Eelkõige ei ole hageja täpsustanud, kui suure summa ta Codefa aktsiate omandamisse kokku investeeris, milline oli aktsiate arv ja nende nimiväärtus. Seetõttu tuleb see argument kodukorra artikli 76 sätteid silmas pidades vastuvõetamatuna tagasi lükata.
- 154 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes ei ole hageja nõue põhjendatud, kuna argumendid, millega hageja Codefa kahjumiga seonduva kahju hüvitamise nõuet põhjendab, on osaliselt vastuvõetamatud ja osaliselt põhjendamatud. Seetõttu tuleb see nõue põhjendamatus tõttu rahuldamata jätta.
- 155 Võttes arvesse eespool punktides 133 ja 154 võetud seisukohti, tuleb seega nõue hüvitada kahju, mis seonduv hageja poolt Euroopa äriühingutes saadud kahjumiga, jätta osaliselt vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja osaliselt põhjendamatus tõttu rahuldamata.

4) Hageja külmutatud varade osaliseks vabastamiseks ja seejärel tema arestitud pangakontode vabastamiseks kantud õigusabikulu

- 156 Külmutatud varade osaliseks vabastamiseks ja seejärel arestitud pangakontode vabastamiseks kantud õigusabikuluga seoses väidab hageja, et talle ei antud mingisugust teavet selle kohta, mida ta peab tegema selleks, et saada enda kasutusse isiklike kulude katmiseks vajalikud vahendid. Seetõttu pöördus ta selleks, et külmutatud vahendid vabastataks 1000 euro suuruses summas kuu kohta, ühte Prantsusmaa advokaadibüroosse, kes esitas talle 8875 euro suuruse arve. Samamoodi volitas ta ühte

Belgia advokaadibürood kõigepealt pöörduma Belgia asutuste poole ning hiljem pärast 28. novembri 2013. aasta kohtuotsust nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775) astuma arestitud pangakontode vabastamiseks vajalikke samme, millega kaasnes 8838 euro suurune arve. Kokku oli kõnealuste õigusabikulude suuruseks seega väidetavalt 17 713 eurot.

- 157 Repliigi staadiumis rõhutab hageja, et tema vanust ja isiklikku olukorda arvesse võttes oli spetsialiseerunud nõustaja abi vajalik tema õiguste tõhusaks kaitseks pankades ja ametiasutustes; asjaolu, et esmaste kulutuste katmiseks vajalike vahendite vabastamiseks kulus aasta, näitab väidetavalt seda, et see võitlus oli keeruline ja raske; lisaks tuleneb väidetavalt toimikus olevatest dokumentidest, et Belgias oli pangakontode blokeerimine otseselt seotud vaidlusaluste aktidega.
- 158 Nõukogu, keda toetab komisjon, vaidleb hageja argumentidele vastu.
- 159 Kahjuna, mis seondub õigusabikuluga, mis ta väidetavalt kandis selleks, et saavutada Prantsusmaal ja Belgias vaidlusaluse perioodi jooksul oma külmutatud vara osaline vabastamine ning seejärel arestitud pangakontode vabastamine, nõuab hageja selleks väidetavalt tasutud advokaaditasude hüvitamist. Hagiavalduse lisades esitab ta sellega seoses esiteks Prantsusmaal asuva advokaadibüroo ning finantsameti (direction générale du Trésor, Prantsusmaa) vahelise kirjavahetuse ning Belgias asuva advokaadibüroo ja Brüsseli prokuratuuri vahelise kirjavahetuse ning teiseks asjaomaste advokaadibüroode poolt vastavalt koostatud tasuarved. Tuleb märkida, et „vaidlusaluse perioodi“ all peab hageja silmas perioodi alates tema nime esmakordsest nimekirja kandmisest 26. juulil 2010 (vt eespool punkt 10) kuni selle nime vaidlusalustest nimekirjadest kustutamiseni 19. detsembril 2013 (vt eespool punkt 22) (edaspidi „vaidlusalune periood“).
- 160 Seoses kahju tegelikkust puudutavate tõenditega, mille esitamine on eespool punktis 86 osundatud kohtupraktika kohaselt hageja ülesanne, tuleb, ilma et oleks vaja võtta seisukohta küsimuses, kas käesoleval juhul kõne all olevates riigisisestest menetlustes oli hagejal vaja advokaadi teenuseid kasutada, selles osas tõdeda, et ta on esitanud üksnes kaks talle isiklikult nende advokaatide poolt väljastatud tasuarvet kogusummas 17 713 eurot. Seevastu ei ole ta esitanud ühtki tõendit ei selle kohta, et need kaks tasuarvet oleksid tasutud ega, kuivõrd ta taotleb nende kulude kõnesoleva kahjuna hüvitamist, eeskätt selle kohta, et need oleksid tasutud hageja enda vahenditest.
- 161 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et seonduvalt advokaadikuludega, mis hageja otsustas Prantsusmaa ja Belgia asutustes enda abistamise teenuste eest kanda, ei ole ta ilmselgelt veenvalt tõendanud ei nõude aluseks oleva kahju tekkimist ega selle suurust. Nii ei ole ta ilmselgelt tõendanud, et Prantsusmaal ja Belgias väidetavalt kantud õigusabikuluga seonduv kahju, mille hüvitamist ta nõuab, oli tegelik ja kindel. Seetõttu tuleb hageja poolt Prantsusmaal ja Belgias kantud advokaadikulude hüvitamise nõue rahuldamata jätta (vt selle kohta 7. veebruari 2018. aasta kohtumäärus AEIM ja Kazenas vs. komisjon, T-436/16, ei avaldata, EU:T:2018:78, punktid 46 ja 47).
- 162 Eespool punktides 107, 116, 155 ja 161 võetud seisukohti silmas pidades tuleb väidetavalt tekkinud varalise kahju hüvitamise nõue jätta osaliselt vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja igal juhul põhjendamatusena ning osaliselt põhjendamatusena tõttu rahuldamata.

b) Väidetav mittevaraline kahju ja põhjusliku seose olemasolu

- 163 Hageja väidab, et vaidlusaluste aktide vastuvõtmine ja tema nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi jätmine tekitas talle kahte liiki mittevaralist kahju, kahjustades esiteks tema au ja mainet, mille eest ta nõuab 100 000 euro suurust summat, ning teiseks põhjustades kannatusi, mis seonduvad igapäevaelus esile kutsutud raskustega ning tervise kahjustamisega, mille eest ta nõuab 500 000 eurot.

164 Vastuseks teise menetlust korraldava meetme raames esitatud küsimusele, mis puudutas 30. mai 2017. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402) mõju käesolevale kohtuasjale, leiab hageja, et käesoleval juhul tuleb, võttes arvesse raskendavaid asjaolusid, mis seonduvad eelkõige nõukogupoolse võimu kuritarvitamisega, tema mittevaralise kahju täielikuks hüvitamiseks välja mõista suurem summa kui ülalnimetatud kohtuasjas.

165 Nõukogu, keda toetab komisjon, palub väidetava mittevaralise kahju hüvitamise nõude rahuldamata jätta.

1) *Au ja maine kahjustamine*

166 Hageja väidab, et tema au ja maine kahjustamine vaidlusaluste aktide vastuvõtmise ja avaldamisega tekitas talle mittevaralise kahju, mis on eraldiseisev tema ja kolmandate isikute vaheliste isiklike suhete kahjustamisega tekitatud varalisest kahjust.

167 Pealegi ei võimalda vaidlusaluste aktide *a posteriori* tühistamine tema sõnul täielikult hüvitada talle tema au ja maine sel moel kahjustamisega tekitatud mittevaralist kahju, mille tekkimise perioodi pikendas ja suurust suurendas asjaolu, et nõukogu kasutas ära kõik tema käsutuses olevad õiguskaitsevahendid. Alles apellatsioonimenetluses väitis nõukogu tema sõnul esimest korda, et on olemas vaidlusaluste aktide vastuvõtmist õigustavad konfidentsiaalsed tõendid, mille olemasolu ei ole kunagi tõendatud. Hoolimata hageja põhjendatud protestidest olevat nõukogu ilma ühegi tõendita ja ilma midagi kontrollimata otsustanud jätta tema nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi ligi kolmeks ja pooleks aastaks ajavahemikul 26. juulist 2010 kuni 19. detsembrini 2013.

168 Tema nime vaidlusalustesse nimekirjadesse kandmine leidis ka teatud avalikku kajastamist, eelkõige tänu nõukogu poolt meediavahendite kasutamisele, ning seda nii Iraani äriühingutes kui ka Euroopas, mis määris hageja mainet veelgi.

169 Vastuseks nõukogu argumentidele toob hageja esile, et 25. novembri 2014. aasta kohtuotsuses *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986) tunnistas Üldkohus, et teatud tingimustel võib piiravatest meetmetest tekkida mittevaraline kahju, olenemata sellest, kas tegu on füüsilise või juriidilise isikuga; tema viidatud BBC saated ning Prantsuse telekanalis TF1 6. juulil 2014 eetrisse läinud reportaaž näitavad tema juhtumi meediakajastuse ulatust ning talle nõukogupoolse häbimärgistamisega Prantsusmaal ja üldiselt läänes tekkinud mittevaralise kahju õiget suurust.

170 Hageja au ja maine kahjustamise osas vaidleb nõukogu, keda toetab komisjon, hageja argumentidele vastu.

171 Esiteks leiab ta, et mittevaralise kahju hüvitamisel tuleb füüsilise isiku maine kahjustamist eristada äritegevusega äriühingu maine kahjustamisest. Nõnda tuleks käesolevat juhtumit käsitada sarnasena sellega, mida käsitleti kohtuasjas, kus tehti 28. mai 2013. aasta kohtuotsus *Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), mitte aga sellega, mida käsitleti kohtuasjas, kus tehti 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986). Seetõttu on füüsilisest isikust hageja suhtes võetud vaidlusaluste aktide tühistamine käsitatav tema maine kahjustamise kohase hüvitamise viisina.

172 Teiseks ei ole hageja esitanud ühtki selget tõendit tema isikliku maine või au kahjustamise kohta ehk teisisõnu selle kohta, et nõude aluseks olev kahju oleks tegelik ja kindel.

173 Esiteks tuleb käsitleda nõukogu argumenti, et füüsilise isiku maine kahjustamist tuleb mittevaralise kahju hüvitamise kontekstis eristada äritegevusega äriühingu maine kahjustamisest. Nii olevat käesolev juhtum sarnane eeskätt nendega, mida käsitleti kohtuasjades, milles tehti 28. mai 2013. aasta kohtuotsus *Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon* (C-239/12 P, EU:C:2013:331) ja 18. veebruari

2016. aasta kohtuotsus *Jannatian vs. nõukogu* (T-328/14, ei avaldata, EU:T:2016:86), mitte aga sellega, mida käsitleti kohtuasjas, kus tehti 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986), kuna füüsilisest isikust hageja suhtes võetud vaidlusaluste aktide tühistamine on käsitatav tema maine kahjustamise kohase hüvitamise viisina. Erinevalt äriühingust, kelle mainele tekitatud kahjul on finantstagajärjed, mille suurust saab rahaliselt hinnata, on nõukogu väitel füüsilise isiku puhul sama põhimõtte kohaldamine keeruline.

- 174 Selle nõukogu argumendiga, milles väidetakse, et Euroopa Kohus on maine kahjustamisega seonduva mittevaralise kahju hüvitamist puudutava liidu lepinguvälise vastutuse puhul teinud vahet füüsilistel ja juriidilistel isikutel, ei saa nõustuda. Esiteks tuleb märkida, et 28. mai 2013. aasta kohtuotsuse *Abdulahim vs. nõukogu ja komisjon* (C-239/12 P, EU:C:2013:331) punktis 72 leidis Euroopa Kohus üksnes seda, et selles kohtuasjas käsitletava akti, mis sarnanes oma laadilt ja esemelt vaidlusalustele aktidele, õigusvastasus kujutab endast selles kohtuasjas hagejaks olnud füüsilise isiku rehabiliteerimist või teatavat mittevaralise kahju, mida ta selle õigusvastasuse tulemusel kandnud oli, hüvitamise viisi ning võib nii õigustada tema põhjendatud huvi säilimist. Selle otsuse eelnimetatud punktist nähtub, et Euroopa Kohus lihtsalt leidis selles konkreetsetes kohtuasjas, et kõnealuse akti õigusvastasuse tuvastamine õigustas hageja põhjendatud huvi säilimist, kuigi tema nimi oli kõnealuses kohtuasjas vaidluse all olevatest nimekirjadest kustutatud.
- 175 Seega, vastupidi sellele, mida sisuliselt leiab nõukogu, ei ole Euroopa Kohus 28. mai 2013. aasta kohtuotsuses *Abdulahim vs. nõukogu ja komisjon* (C-239/12 P, EU:C:2013:331) võtnud seisukohta küsimuses, kas õigusvastasuse tuvastamine oli piisav selle kohtuasja hageja täielikuks rehabiliteerimiseks või selleks, et tegemist oleks talle tekkinud mittevaralise kahju täieliku hüvitamise viisiga. Liitati tuleb märkida, et 30. mai 2017. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (C-45/15 P, EU:C:2017:402) punktis 49 leidis Euroopa Kohus, et kuigi ta otsustas 28. mai 2013. aasta kohtuotsuses *Abdulahim vs. nõukogu ja komisjon* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), et õigusvastaste piiravate meetmete tühistamine kujutab endast tekitatud mittevaralise kahju teatavat hüvitamise viisi, ei tähenda see siiski, et see hüvitamisviis on tingimata piisav, et igal juhul tagada kahju täielik hüvitamine.
- 176 Samuti tuleb tõdeda, et samas 28. mai 2013. aasta kohtuotsuse *Abdulahim vs. nõukogu ja komisjon* (C-239/12 P, EU:C:2013:331) punktis 72 ei piiranud Euroopa Kohus seal kajastatud seisukoha mõju üksnes füüsiliste isikutega. Sellega seoses tuleb lisaks osutada, et sellesama kohtuotsuse punktis 70 märkis Euroopa Kohus eeskätt, et kõnealustel piiravatel meetmetel olid märkimisväärsed negatiivsed tagajärjed ja oluline mõju neist meetmetest puudutatud isikute õigustele ja vabadustele. Need meetmed olid aga vastu võetud vastavalt nõukogu 27. mai 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 467/2001, millega keelustatakse teatavate kaupade ja teenuste eksport Afganistani, laiendatakse Afganistani rühmitusega Taliban seotud lennukeeldu ning rahaliste vahendite ja muude finantsallikate külmutamist (EÜT L 139, lk 9; ELT eriväljaanne 18/01, lk 294). Kõnealune määrus võis niisiis puudutada nii füüsilisi kui ka juriidilisi isikuid.
- 177 Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades leiab nõukogu ekslikult sisuliselt, et kahju hüvitamisel tuleb füüsilise isiku maine kahjustamist eristada äritegevusega tegeleva äriühingu maine kahjustamisest.
- 178 Teiseks, mis puudutab nüüd hageja nõuet hüvitada väidetav mittevaraline kahju, mis seondub tema au ja maine kahjustamisega, siis tuleb märkida, et vaidlusalustel meetmetel on märkimisväärsed negatiivsed tagajärjed ja oluline mõju puudutatud isikute õigustele ja vabadustele (vt selle kohta 28. mai 2013. aasta kohtuotsus *Abdulahim vs. nõukogu ja komisjon*, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punkt 70). Selle kohta tuleb märkida, et kui isikule kohaldatakse piiravaid meetmeid seetõttu, et ta on väidetavalt toetanud tuumarelva levikut, seostatakse ta avalikult tegevusega, mida loetakse tõsiseks

ohuks rahule ja rahvusvahelisele julgeolekule, millest tulenevalt tekib tema suhtes hukkamõist ja usaldamatus, mis mõjutab nii tema mainet ja tekitab talle seeläbi mittevaralise kahju (25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 80).

- 179 Ühest küljest seondub sellistest piiravatest meetmetest nagu vaidlusalused meetmed tulenev hukkamõist ja usaldamatus isiku sooviga olla seotud tegevusega, mida rahvusvaheline üldsus loeb taunitavaks. Puudutatud isikule avaldatakse seega mõju tema tavapärase majandushuvide sfääri ületavalt (25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 82).
- 180 Teisest küljest on kõnealuse isiku maine kahjustamine seda tõsisem, et see tuleneb mitte isikliku arvamuse avaldamisest, vaid liidu institutsiooni ametlikust seisukohavõtust, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ja millega kaasnevad siduvad õiguslikud tagajärjed (25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 83).
- 181 Eespool esitatut arvesse võttes tuleb asuda seisukohale, et vaidlusaluste aktide vastuvõtmine ja hageja nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi jätmine on tekitanud talle käesolevas asjas mittevaralise kahju, mida tuleb eristada varalisest kahjust, mis tuleneb tema majandus- ja finantshuvide kahjustamisest. Järelikult tuleb tunnustada tema õigust hüvitisele selle kahju eest (vt selle kohta 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 85).
- 182 Väidetavalt tekitatud mittevaralise kahju tegelikkuse kohta tuleb märkida, et mis puudutab täpsemalt sellist kahju, siis ehkki tõendite või tõendite kogumise taotluste esitamist ei käsitata tingimata sellise kahju tuvastamise tingimusena, tuleb hagejal vähemalt tõendada, et käitumine, mida ta asjaomasele institutsioonile ette heidab, oli selline, et see põhjustas temale sellise kahju (vt 16. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus *Evropaiki Dynamiki vs. komisjon*, T-297/12, ei avaldata, EU:T:2014:888, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta ka 28. jaanuari 1999. aasta kohtuotsus *BAI vs. komisjon*, T-230/95, EU:T:1999:11, punkt 39).
- 183 Lisaks, kuigi Euroopa Kohus otsustas 28. mai 2013. aasta kohtuotsuses *Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), et õigusvastaste piiravate meetmete tühistamine kujutab endast tekitatud mittevaralise kahju teatavat heastamise viisi, ei tähenda see siiski, et sellisest heastamise viisist piisab tingimata alati selle kahju täieliku heastamise tagamiseks, sest iga selline otsus tuleb teha asjaomase juhtumi asjaolusid arvesse võttes (30. mai 2017. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punkt 49).
- 184 Vaidlusaluste aktide tühistamine 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsusega *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), milles tuvastati, et hageja seostamine tuumarelva levikuga oli põhjendamatu ja seetõttu õigusvastane, on käesoleval juhul mõistagi käsitatav sellise mittevaralise kahju teatava heastamise viisina, mis hagejal tekkis ja mille hüvitamist ta käesolevas kohtuasjas nõuab. Käesoleva asja asjaoludel ei saa aga nimetatud tühistamist käsitada selle kahju täieliku heastamisena.
- 185 Nagu eespool punktis 178 osundatud kohtupraktikast tuleneb, tekitas vaidlusaluste aktide vastuvõtmine ja sellega seonduv seisukohavõtt hageja seotuse kohta tuumarelva levikuga hageja suhtes hukkamõistu ja usaldamatust, kahjustades nii tema mainet ning mõjutades seeläbi tema sotsiaalseid ja perekondlikke suhteid (vt selle kohta 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 88).
- 186 Seda peaaegu kolm ja pool aastat kestnud ja hagejale mittevaralise kahju põhjustanud mõju ei saa aga käesoleval juhul täielikult tasakaalustada vaidlusaluste aktide õigusvastasuse *a posteriori* tuvastamisega ning seda järgmistel põhjustel.

- 187 Esiteks äratav piiravate meetmete võtmine isiku vastu rohkem tähelepanu ja tekitab rohkem reaktsioone – eelkõige väljaspool liitu – kui nende hilisem tühistamine (vt selle kohta 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 88).
- 188 Teiseks on nõukogu poolt hageja vastu esitatud väide eriti tõsine selles mõttes, et see seostab teda tuumarelvade levikuga, s.o tegevusega, mis kujutab endast nõukogu arvates ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule (vt selle kohta 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 89).
- 189 Kolmandaks, nagu nähtub eespool punktist 21, ei olnud selle väite kinnituseks mingisuguseid andmeid ega ühtki asjasse puutuvat tõendit (vt selle kohta 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 90).
- 190 Neljandaks ja igal juhul: kuigi nõukogu oleks võinud hageja nime kande, mille kohta oli avaldatud teave Euroopa Liidu Teatajas, igal ajal kustutada või vähemalt seda kannet muuta või täiendada, et parandada selle võimalik õigusvastasus, jäeti see peaaegu kolmeks ja pooleks aastaks muutmata, hoolimata hageja protestidest, mis puudutasid eelkõige tema vastu esitatud väidet kinnitavate tõendite puudumist. Seoses sellega ei nähtu toimikust ühtegi asjaolu, mis näitaks, et nõukogu oleks omal initsiatiivil või vastuseks hageja protestidele nimetatud väite põhjendatust mingil hetkel või mingil alusel kontrollinud, et piirata hagejale sellest tulenevaid kahjulikke tagajärgi (vt selle kohta 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 91).
- 191 Käesoleval juhul oleks selline kontroll olnud igal juhul iseäranis põhjendatud pärast 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) kuulutamist, pidades silmas seda, kui tõsine oli sellega väljakujunenud kohtupraktikast lähtudes tuvastatud õigusvastasus. Kuigi see kohtuotsus võis vähemalt osaliselt hagejale tekkinud mittevaralise kahju hüvitada, ei saanud sellel ühelgi juhul mingisugust mõju olla seonduvalt selle kohtuotsuse kuulutamisele järgnenud ajaga, mis vältas umbes aasta ja üheksa kuud ja mille jooksul jäi nimekirjas hageja kohta tehtud kanne muutmata.
- 192 Seadmata kuidagi kahtluse alla asjaomase institutsiooni õigust esitada Üldkohtu poolt tehtud menetlust lõpetava lahendi peale apellatsioonkaebus ega seda, et Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 60 teisest lõigust tulenevalt jõustub selline kohtuotsus hiljem, tuleb asuda seisukohale, et õigusel rajanevas liidus tuleb asjaomasel institutsioonil Üldkohtu tuvastatud õigusvastase käitumise raskust silmas pidades kas või paralleelselt apellatsioonkaebuse esitamisega Üldkohtu poolt põhjendamatuks peetud hinnangud üle kontrollida. Selle nõude eesmärk ei ole panna asjaomasele institutsioonile kohustust Üldkohtu otsust täitma asuda, vaid, nagu tuleneb 25. novembri 2014. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986) punktist 91, kohustus kontrollida, kas Üldkohtu poolt võetud seisukohti arvesse võttes võiks või lausa peaks kahjulike tagajärjede piiramiseks vaidlustatud aktid tühistama, uutega asendama või neid muutma.
- 193 Mittevaraline kahju, mis tekitati nii hageja nime nimekirja edasi jätmisega pärast 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) kuulutamist, mida hageja hagiavalduses sõnaselgelt ette heidab, eristub kahjust, mis tekkis enne selle kohtuotsuse kuulutamist. Nimelt asus Üldkohus selles otsuses selgelt seisukohale nagu hagejagi, et viimase nime nimekirja kandmine oli väljakujunenud kohtupraktikast tulenevalt õigusvastane, kuna tema suhtes esitatud väite kinnituseks puudusid tõendid.
- 194 Käesoleval juhul oleks nõukogu niisiis eelkõige 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuses *Fulmen ja Mahmoudian vs. nõukogu* (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) sisalduvate Üldkohtu hinnangute ja seisukohtade valguses saanud hinnata, kas selles olukorras ehk ilma, et hageja kohta esitatud väite kinnituseks mingisuguseid tõendeid olnud oleks, on hageja nime nimekirja edasi jätmise põhjendatud, ilma et see suurendaks hagejale juba nimetatud kohtuotsuse kuulutamise ajaks tekitatud kahju.

- 195 Seda seisukohta ei saa muuta 28. novembri 2013. aasta kohtuotsus nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775). Kuna Euroopa Kohus hindas ja jättis nimetatud otsusega rahuldamata vaid nõukogu poolt 21. märtsi 2012. aasta tühistava kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian *vs.* nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale esitatud apellatsioonkaebuse, ei saanud ta teha otsust pärast viimati nimetatud otsuse kuulutamist hageja nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi jätmisega tekitatud mittevahalise kahju hüvitamise kohta.
- 196 Võttes arvesse eeltoodud kaalutlusi ning igal juhul neid, mis sisalduvad eespool punktides 190–195, tuleb asuda seisukohale, et hageja nime nimekirja kandmise tühistamine 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsusega Fulmen ja Mahmoudian *vs.* nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) ei ole käsitatav hagejale tekitatud mittevahalise kahju täieliku hüvitamisena.
- 197 Kolmandaks tuleb hinnata, kas teatud täiendavad faktorid võisid, nagu hageja väidab, talle tekkinud mittevahalist kahju suurendada ning kas seetõttu tuleks neid kahjuhüvitise suuruse hindamisel arvesse võtta.
- 198 Kõigepealt ei saa nõustuda argumendiga, mis puudutab seda, et hagejale tekitatud mittevahalise kahju tekkimise periood pikenes ja selle suurus suurenes, esiteks põhjusel, et nõukogu olevat kasutanud ära kõik tal EL toimimise lepingu kohaselt olevad õiguskaitsevahendid, esitades eelkõige apellatsioonkaebuse 21. märtsi 2012. aasta kohtuotsuse Fulmen ja Mahmoudian *vs.* nõukogu (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) peale, ja teiseks põhjusel, et nõukogu esitas esimest korda alles Euroopa Kohtus apellatsioonkaebuse toetuseks teatavad väited või argumendid, sealhulgas viidates konfidentsiaalsetele tõenditele, mida ta sellegipoolest ei esitanud ja mis väidetavalt vaidlusaluseid akte toetasid. Samamoodi nagu need asjaolud ei saa eespool punktides 70–76 toodud moel ja põhjendustel olla nõukogu õigusvastast käitumist raskendavateks asjaoludeks, ei saa nende tõttu põhimõtteliselt ka tekkida mingisugust mittevahalist kahju, mis võiks kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse.
- 199 Järgmiseks, mis puudutab saate „Sept à huit“ reportaaži edastamist Prantsuse telekanalil TF1, siis kaugel sellest, et see saade oleks, nagu hageja väidab, andnud oma sisu tõttu tunnistust tema väidetavast suurenenud mittevahalisest kahjust, käsitleti selles internetis kättesaadavas saates tegelikult üksnes vaidlusaluste aktide tagajärgi Fulmenile, mitte hagejale. Isegi kui asuda seisukohale, et see saade puudutas ka hageja huve, nähtub sellest igal juhul, et see võis kaasa aidata hageja maine taastamisele. See saade tagab nimelt eeskätt avalikkuse teavitamise sellest, et liidu kohus on vaidlusalused aktid tühistanud. Pidades aga silmas seda, et nõukogu poolt hageja kohta esitatud väide oli iseäranis tõsine, ei saa selle saate edastamist käsitada, nagu nõukogu leiab, vaidlusaluste meetmete tõttu hageja mainele tekkinud negatiivsete tagajärgede tasakaalustamisena.
- 200 Mis puudutab BBC poolt hageja foto ning 24. mail 2011 ühe sellise telesaate edastamist, kus hageja väitel esines nõukogu häälekandja, kes teatas mitme isiku kohta, kelle suhtes nõukogu oli kehtestanud sanktsioonid, et „lõpuks tõendati, et kõik Euroopa Liidu otsused olid õiged“, siis lisaks asjaolule, et hageja ei ole hagiavalduses viidanud millelegi, mille pinnalt saaks Üldkohus selliste edastamiste olemasolu ja sisu tuvastada, tuleb asuda seisukohale, et kõnealused edastamised ning nõukogu andmetel Euroopa välisteenistuse (EEAS), mitte nõukogu häälekandja sõnavõtt ei saanud hagejale vaidlusaluste aktidega tekitatud kahju suurendada. Kuigi see sõnavõtt toimus ajal, kui Üldkohtusse oli esitatud hagi vaidlusaluste aktide tühistamiseks, kajastab see sõnavõtt, nii nagu hageja seda hagiavalduses kirjeldab, üksnes sõna võtnud liidu institutsiooni ametniku veendumust, et otsused, mis see institutsioon „teatud hulga isikute suhtes, kelle suhtes nõukogu kehtestas sanktsioonid“, vastu võttis, on õiguspärased. Lisaks sellele, et iga liidu kohtus poolelioleva kohtuasja pool on vaba väljendama oma veendumust, et tal on õigus, tuleb tõdeda, et igal juhul ei puudutanud selline sõnavõtt konkreetselt hagejat.
- 201 Kõiki eeltoodud kaalutlusi silmas pidades tuleb rahuldada hageja nõue hüvitada talle tema au ja maine kahjustamisega tekitatud mittevahaline kahju. Üldkohus leiab, hinnates seda kahju *ex æquo et bono*, et kohaseks hüvitiseks on 50 000 eurot.

2) Igapäevaelus tekkinud raskuste ja tervise kahjustamisega seotud kahju

- 202 Igapäevaelus tekkinud raskustest tingitud kannatuste ja tervise kahjustamisega seonduvalt tekkinud kahju suuruseks hindab hageja 500 000 eurot.
- 203 Nõukogu, keda toetab komisjon, leiab, et hageja esitatud tõendid ei ole piisavad mittevahalise kahju eest 500 000 euro suuruse hüvitise väljamõistmiseks.

i) Igapäevaelus tekkinud raskustest tingitud kannatustega seonduv kahju

- 204 Hageja väidab, et kuna pärast vaidlusaluste aktide vastuvõtmist külmutati tema liidus olevad rahalised vahendid, sattus ta rahalises ja isiklikus plaanis väga raskesse olukorda, jäi lisaks senise elustandardi säilitamise võimalusest ilmajäämisele ilma ka võimalusest rahuldada enda või suisa oma lähedaste põhivajadusi, nagu eelkõige tervishoiukulude eest tasumine, oma mobiiltelefoni vahetamine, eluasemekindlustusmaksete tegemine. Ta kinnitab, et alles alates 2012. aasta jaanuarist ehk 18 kuud pärast esimeste vaidlusaluste aktide vastuvõtmist sai ta võimaluse kasutada oma igapäevaste vajaduste rahuldamiseks igakuiselt 1000 euro suurust summat. Nii pidi ta enam kui aasta jooksul elama tänu oma lähikondsetelt saadud laenudele.
- 205 Seoses oma kuludega juhib ta tähelepanu sellele, et vajaliku summa saamiseks pidi ta esitama pädevale asutusele põhjendatud taotluse. Kuna maksude, kindlustusmaksete ja kommunaalkulude tasumiseks anti luba alles 25. märtsil 2011, tulenesid sellest olulised makseviivitused, trahvid ja palju muret tekitavat asjaajamist. Ta lisab, et mis tahes makse tegemine eeldas arve esitamist ning pangalt või pädevalt haldusasutuselt spetsiaalse loa saamist või sularahas arveldamist, mis oli tema jaoks igapäevane täiendava suure mure ja ängistuse allikas. Tal ei olnud võimalik reisida teistes Euroopa riikides peale Prantsusmaa ega liidust välja reisimisel ümber istuda väljaspool Prantsusmaad asuvates liidu lennujaamades. Liikmesriikide julgeolekuteenistused küsitlesid kõiki tema perekonnaringi, tutvusringkonda ja tööalasesse lähikonda kuuluvaid isikuid, tema Belgias asuva korteri üürnikuni välja. Tema nõole keelduti naturalisatsiooni korras Prantsuse kodakondsuse andmisest, kuna ta oli hagejaga seotud ning ta oli kaks kuud olnud praktiliselt Fulmenis, mis tekitas hagejas väidetavalt süütunde. Asjaolu, et ta pidi oma põhivajaduste rahuldamiseks oma lähedastelt enam kui 20 000 eurot laenu võtma, oli talle alandav ning ta elas murega tuleviku pärast, kui tema tervislik seisund peaks halvenema. Samuti tundis ta, et tema olukord on väga ebaõiglane. Seda, kuivõrd ulatuslik oli piiravate meetmete mõju tema isiklikule olukorrale, näitab väidetavalt Prantsusmaa telekanalil TF1 6. juulil 2014 edastatud saate „Sept à huit“ reportaaž.
- 206 Repliigis lükkab hageja kategooriliselt ümber nõukogu laimava tähelepaneku, et hagejal oleks pruukinud vaid Prantsusmaalt lahkuda ning Iraani elama asuda.
- 207 Hagejale igapäevaelus tekkinud raskustega kaasnenud kannatuste kohta märgib nõukogu, et ei vaidle vastu sellele, et vaidlusalused meetmed hageja igapäevaelu mõjutasid. Vasturepliigis täpsustab ta siiski, et ei tunnista sõnaselgelt, et hagejale on tekkinud hüvitamisele kuuluv mittevahaline kahju. Nõukogu leiab nimelt, et hageja viidatud kulude, nagu tervishoiu-, kindlustus- ja maksukulude suhtes kuulub kohaldamisele määruse nr 267/2012 artikkel 26, kus on ette nähtud isiku, kelle suhtes rahaliste vahendite külmutamist kohaldatakse, külmutatud rahaliste vahendite vabastamine põhivajaduste rahuldamiseks. Nõukogu ei saa kanda vastutust selle sätte kohaldamiseks liikmesriikides kehtestatud menetluse aegluse või mittenõuetekohase toimimise eest. Samuti ei saa ta vastutada selle eest, et liikmesriikide julgeoleku- või politseiasutused otsustasid küsitleda hageja perekonnaringi, tutvusringkonda ja tööalasesse lähikonda kuuluvaid isikuid ning hageja üürnikku. Mis puudutab hageja nõole naturalisatsiooni korras Prantsuse kodakondsuse andmisest keeldumist, siis ei sisalda piiravaid meetmeid puudutavad liidu õigusnormid ühtki sätet, mille eesmärk või tagajärg oleks takistada isikute, kelle suhtes selliseid meetmeid kohaldatakse, perekonnaliikmetele naturalisatsiooni korras

kodakondsuse andmist. Igal juhul ei ole esiteks selle näol tegemist hagejale isiklikult tekkinud kahjuga ning teiseks oli naturalisatsiooni korras kodakondsuse andmisest keeldumise aluseks asjaolu, et hageja nõbu oli olnud praktiliselt Fulmenis, mitte aga tema sugulussuhe hagejaga.

- 208 Mis puudutab seda, et hagejal ei olnud võimalik säilitada oma elustandardit, siis selle puhul on tegemist asjaoluga, mida on raske kvalifitseerida tegeliku ja kindla kahjuna ning mille tegelik ulatus on igal juhul vaieldav. Väidetava kahju laadi silmas pidades ei tuleks käesolevas asjas selle eest hüvitist välja mõista. Hageja elu ei olnud niivõrd segi paisatud, nagu ta väidab, kuna tal säilis kogu aeg Iraani kodakondsus ning elukoht ja majandussidemed Iraanis, kus ta võinuks oma tavapärasele elustandardile vastavat elu jätkata, isegi kui see Euroopas takistatud oli.
- 209 Kahju eest, mis väidetavalt tekkis riiki lubamise piirangutest, konkreetsel juhul sellest, et tal ei lubatud pardale minna väljaspool Prantsusmaad asuvas lennujaamas, ei saa hageja hüvitist nõuda, kuna erinevalt rahaliste vahendite külmutamisest ei rakendata riiki lubamise piiranguid ELTL artikli 215 alusel määruse vastuvõtmisega.
- 210 Igapäevaelus tekkinud raskustega seotud kannatustega seonduva kahju puhul tuleb eristada kolme hageja poolt väidetavat kahju liiki.
- 211 Esiteks, mis puudutab keeldu reisida teistes Euroopa riikides peale Prantsusmaa ning Euroopa Liidust välja reisimisel ümber istuda väljaspool Prantsusmaad asuvates lennujaamades, mille tõttu keelduti hagejat eeskätt 17. juulil 2011 pardale lubamast, siis tuleb märkida, nagu ka nõukogu väidab, et selliste meetmete aluseks on otsuse 2010/413 artikkel 19, mis asendas ühise seisukoha 2007/140 artikli 4. Nagu juba eespool punktides 47 ja 48 leitud, ei ole Üldkohus aga pädev lahendama hageja kahju hüvitamise nõuet osas, milles sellega taotletakse otsuse 2010/413 vastuvõtmisega tekitatud kahju hüvitamist. Seega on hageja esitatud selle kahju hüvitamise nõue vastuvõetamatu.
- 212 Teiseks heidab hageja ekslikult nõukogule ette sisuliselt seda, et riigisisised asutused menetlesid aeglaselt hageja taotlusi oma igapäevaste põhivajaduste rahuldamiseks vajaliku igakuise summa saamiseks.
- 213 Määruse nr 961/2010, mis on üks kahest vaidlusalusest aktist, artiklis 19 oli ette nähtud, et erandina määruse nr 961/2010 artiklist 16 võisid selle määruse V lisas loetletud veebisaitidel nimetatud liikmesriikide pädevad asutused anda teatud tingimustel loa teatavate külmutatud rahaliste vahendite või majandusressursside vabastamiseks või nende kättesaadavaks tegemiseks eelkõige, kui need on nimetatud määruse artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkti i kohaselt „vajalikud VII või VIII lisas loetletud isikute ja nende ülalpeetavate pereliikmete põhivajaduste rahuldamiseks, sealhulgas toiduainete, üüri või hüpoteegi, ravimite ja ravikulude, maksude, kindlustusmaksete ning kommunaalteenuste eest tasumiseks“.
- 214 Seega peab hageja ekslikult nõukogu vastutavaks kahju eest, mis võis tekkida sellest, et aeglaselt menetleti tema poolt liikmesriikide pädevatele asutustele esitatud taotlusi, mis puudutasid tema külmutatud rahaliste vahendite või majandusressursside vabastamist või kättesaadavaks tegemist selleks, et ta saaks rahuldada igapäevaelus oma põhivajadused ehk seega eelkõige tasuta tervishoiukulude eest (sealhulgas ühe oma perekonnaliikme tervishoiukulude eest, kusjuures hageja ei ole täpsustanud, kas kõnealune perekonnaliige oli tema ülalpeetav), eluasemekindlustuse eest, maksta ära oma maksud ja kommunaalkulud, maksta telefoniteenuste või isegi uue telefoni eest. Isegi kui selline kahju oleks tõendatud, saaksid selle olla põhjustanud vaid määruses nr 961/2010 nimetatud liikmesriigi pädevad asutused.
- 215 Kolmandaks, mis puudutab kahju, mis seonduv sisuliselt stressi ning eelkõige oma lähedaste eest tekkinud ängistuse, alanduse ja süütundega, mille väidetavalt hagejale põhjustasid vaidlustatud aktid, võttes talt igasugused vahendid oma varasema elustandardi säilitamiseks, siis tuleb kõigepealt täpsustada, et see kahju erineb hageja au ja maine kahjustamisega seonduvast kahjust, mida käsitleti

eespool ja mille eest otsustas Üldkohus eespool punktis 201 mõista hüvitisena välja 50 000 eurot. Nagu nähtub 25. novembri 2014. aasta kohtuotsuse *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu* (T-384/11, EU:T:2014:986) punktist 82, tuleneb viimati nimetatud kahju nimelt eelkõige selliste piiravate meetmete tõttu nagu vaidlusalused meetmed tekkinud hukkamõistust ja usaldamatusest, mis puudutavad asjaomase isiku soovi olla seotud tegevusega, mida rahvusvaheline üldsus loeb taunitavaks.

- 216 Käesoleval juhul tuleb aga vaidlusaluste aktidega hageja sotsiaalse ja perekonnaelu kahjustamisega seonduva mittevaralise kahju osas tõdeda, et see ei tulene mitte hukkamõistust ja usaldamatusest, mille aluseks on hageja väidetav soov „olla seotud tegevusega, mida rahvusvaheline üldsus loeb taunitavaks“, vaid sisuliselt tema kui füüsilise isiku alavääristamisest perekonna või ühiskonna silmis, tulenevalt tema äkki tekkinud võimetusest säilitada finantsvarade ja majandusressursside külmutamise tõttu oma senist elustandardit.
- 217 Kõigist konkreetselt hageja sotsiaalse ja perekondliku staatusega seonduvatest toimiku materjalidest nähtub, et viimane on tõendanud, et siinkohal väidetav ja käsitletav kahju on tegelik ja kindel. Lisaks nähtub neist materjalidest, et see kahju tuleneb tingimata ja otseselt vaidlusalustest aktidest. Lisaks, kuigi nõukogu ei tunnista sellega seotud mittevaralise kahju tekkimist, nähtub nii tema kirjalikest dokumentidest kui ka kohtuistungil öeldust, et ta ei vaidle vastu sellele, et vaidlusalused meetmed mõjutasid hageja igapäevaolu.
- 218 Eeltoodut silmas pidades tuleb asuda seisukohale, et vaidlusaluste aktide vastuvõtmine ja hageja nime vaidlusalustesse nimekirjadesse edasi jätmine põhjustasid hagejale hüvitamisele kuuluva mittevaralise kahju, mis on eraldiseisev mitte üksnes tema majandus- ja finantshuvide kahjustamisega seonduvast varalisest kahjust, vaid ka tema au ja maine kahjustamisega seonduvast mittevaralisest kahjust.
- 219 Mis puudutab käesoleva asja asjaolusid silmas pidades hagejale tekitatud mittevaralise kahju eest välja mõistetava hüvitise suurust, siis kuigi hageja nime kustutamine nimekirjast pidanuks talle põhimõtteliselt andma vabad käed külmutatud varade ja majandusressursside kasutamisel, ei saanuks see mingil moel heastada siinkohal käsitletavat kahju, mis tekkis vaidlusaluse perioodi jooksul. Nagu Euroopa Kohus juba leidnud on, paiskab rahaliste vahendite külmutamine kui selline oma ulatuslikkuse tõttu segi nii asjasse puutuvate isikute töö- kui ka pereelu (vt selle kohta 28. mai 2013. aasta kohtuotsus *Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon*, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punkt 70 ja seal viidatud kohtupraktika). Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et vaidlusaluste aktide tühistamine iseenesest ei saa nimetatud kahju täielikult hüvitada ega isegi mitte välja mõistetava hüvitise summat piirata.
- 220 Pidades silmas hagejale tekkinud mittevaralise kahju liiki ja raskust ning võttes arvesse, et seda liiki mittevaralise kahju suurust ei ole võimalik arvudes väljendatud või väljendatavate näitajate põhjal välja arvutada, tuleb seda hinnata *ex æquo et bono*. Seega tuleb kohase hüvitisena välja mõista summa, mis vastab 500 eurole iga kuu kohta, mil hageja nimi oli vaidlusalustesse nimekirjadesse kantud. Kuna hageja oli vaidlusalustesse nimekirjadesse kantud 2010. aasta juulikuust kuni 2013. aasta detsembrikuuni ehk 42 kuu vältel, on igapäevaolu tekkinud raskustega seotud kannatuste eest ehk sisuliselt hageja sotsiaalse ja perekondliku staatuse kahjustamisega seotud kahju eest kohaseks hüvitiseks 21 000 euro suuruse summa välja mõistmine.

ii) Tervise kahjustamisega seonduv kahju

- 221 Tervise kahjustamisega seonduva kahju osas väidab hageja, et pärast vaidlusaluste aktide vastuvõtmist vajab ta depressiooniravi, ning esitab selle kohta hagiavalduse lisas A.11 arstitõendi.
- 222 Repliigi lisas C.8 esitab ta „niivõrd kui see vajalik on“ uue arstitõendi.

- 223 Nõukogu leiab hageja tervise kahjustamisega seonduvalt, et selle võimaliku hüvitamise aluseks peaksid olema selged tõendid. Käesoleval juhul ei ole hageja aga tema sõnul esitanud meditsiinilise ekspertiisi aruannet, vaid üksnes esimese arstitõendi, kus mainitakse sellist tervisekahjustust, mis ei ole püsiv ega pöördumatu, ning repliigis teise, eriti kokkuvõtliku arstitõendi, mille pinnalt ei ole võimalik hinnata, milliseid kahjustusi vaidlusalused aktid hageja tervisele võisid tekitada.
- 224 Tervise kahjustamisega seonduva kahju osas väidab hageja, et ta sai depressiooniravi, ning esitab selle kohta hagiavalduse lisas A.11 14. detsembri 2010. aasta arstitõendi, mille on koostanud ühe Pariisi haigla psühhiaater. Nimetatud tõendist nähtuvalt kinnitab see arst, et hagejal oli „ärevussündroom ja raske depressioon“, mis vajab farmakoloogilist ravi ja väga regulaarset psühhiaatrilist sekkumist. Nimetatud arsti sõnul leidis hageja terviseseisundi märkimisväärne halvenemine aset 2010. aasta juulikuu lõpus.
- 225 Hageja esitatud arstitõend iseenesest küll toetab tema väidet, et ta vajab pärast vaidlusaluste aktide vastuvõtmist depressiooniravi. Siiski nähtub selle tõendi viimasest lõigust kaudselt, et see on koostatud üksnes hagejalt saadud teabe põhjal. Kõnealusest arstitõendist ei nähtu, et arsti pandud diagnoosi aluseks oleks kas selle arsti poolne hageja varasem meditsiiniline jälgimine või ühe või mitme muu hagejat varem jälginud arsti koostatud aruanded ja tehtud meditsiinilised uuringud. Peale selle tuleb märkida, et nagu kõnealune arst kinnitab, tegeles tema hagejaga alles alates 2010. aasta septembrist ehk vaidlusaluste aktide vastuvõtmisest kaks kuud hiljem. Neil asjaoludel pidanuks hageja selleks, et tõendada oma terviseseisundi halvenemist vaidlusaluste aktide vastuvõtmise ajal, vähemalt esitama nimetatud arstile dokumendid, mille pinnalt oleks viimane saanud hinnata, milline oli hageja üldine või psühhiaatriline terviseseisund enne vaidlusaluste aktide vastuvõtmist. Ühestki kohtuasja toimikus olevast dokumendist ei saa aga järeldada, et selliseid dokumente oleks arstile esitatud. Lisaks tuleb tõdeda, et hageja ei ole esitanud ühtki dokumenti, mis kinnitaks, et pärast arstitõendi koostamist oleks talle määratud depressiooniravi.
- 226 Repliigi staadiumis repliigi lisas C.8 esitatud arstitõendi osas tuleb märkida, et see kannab kuupäeva 12. jaanuar 2016 ning selle on koostanud üks psühhiaater. Mis puudutab selle dokumendi vastuvõetavust, siis ei saa küll vaidlust olla selles, et hageja ei ole kuidagi põhjendanud selle uue tõendi esitamist repliigi staadiumis, kui välja arvata väljend „niivõrd kui see vajalik on“. Tervise kahjustamisega seonduva kahju puhul oleks olnud võimalik ja isegi piisav see, kui hageja täpsustanuks käesoleval juhul, et soovib näidata, kuidas tema tervis pärast 2010. aastal koostatud esimese arstitõendi koostamist muutunud on. Ent isegi kui lugeda, et see kohtuasja toimikus olev tõend on vastuvõetav, ei kajasta see tõend igal juhul kuigi palju hageja terviseseisundi muutumist; see kinnitab üksnes seda, et hagejal on ravi jätkamist nõudev ärevussündroom ja depressioon.
- 227 Niisiis, kuigi hageja esitatud arstitõendite pinnalt on võimalik tuvastada, et tal esines teatud tervisehäireid 2010. ja 2016. aastal, ei sisalda need veenvat teavet selle kohta, et need häired oleksid olnud seotud vaidlusaluste aktidega. Seetõttu ei saa need tõendada põhjuslikku seost ning hageja tervise kahjustamisega seonduva kahju hüvitamise nõue tuleb seega rahuldamata jätta (vt analoogia alusel 12. septembri 2007. aasta kohtuotsus Combescot vs. komisjon, T-250/04, EU:T:2007:262, punkt 100).
- 228 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et hageja ei ole tõendanud ei seda, et tema tervise kahjustamisega seonduv kahju oleks tegelik ja kindel, ega põhjuslikku seost. Seetõttu tuleb selle kahju hüvitamise nõue põhjendamata tõttu rahuldamata jätta.
- 229 Võttes arvesse eespool punktides 201, 220 ja 228 võetud seisukohti, tuleb hageja väidetava mittevaralise kahju hüvitamise nõue rahuldada osaliselt. Üldkohus leiab, et hinnates hagejale tekkinud mittevaralist kahju *ex æquo et bono*, on kohaseks hüvitiseks 71 000 euro suuruse summa väljamõistmine.

230 Kokkuvõttes tuleb käesolev kahju hüvitamise hagi rahuldada ning mõista hageja kasuks välja 71 000 euro suurune hüvitis talle tekitatud mittevaralise kahju eest. Varalise kahju hüvitamise nõue tuleb seevastu rahuldamata jätta.

IV. Kohtukulud

231 Kodukorra artikli 134 lõikes 2 on ette nähtud, et kui kaotanud poolel on mitu isikut, otsustab Üldkohus kohtukulud jagada.

232 Käesoleval juhul on nõukogu kohtuasja kaotanud hagejale tekitatud mittevaralise kahju hüvitamise nõude osas, samas kui viimane on kohtuasja kaotanud oma varalise kahju hüvitamise nõude osas. Neil asjaoludel tuleb otsustada, et kummagi poole kohtukulud jäävad poole enda kanda.

233 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astuvad institutsioonid ise oma kohtukulud. Komisjon kannab seega ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (esimene koda)

otsustab:

- 1. Mõista Euroopa Liidu Nõukogult Fereydoun Mahmoudiani kasuks välja hüvitis summas 71 000 eurot talle tekitatud mittevaralise kahju eest.**
- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
- 3. Jätta Fereydoun Mahmoudiani, nõukogu ja komisjoni kohtukulud nende endi kanda.**

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 2. juulil 2019 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

I. Vaidluse taust	2
II. Menetlus ja poolte nõuded	4
III. Õiguslik käsitus	5
A. Üldkohtu pädevus	5
B. Sisulised küsimused	6
1. Väidetav õigusvastasus	7
2. Väidetav kahju ning põhjuslik seos etteheidetava käitumise õigusvastasuse ja selle kahju vahel	11
a) Väidetav varaline kahju ja põhjusliku seose olemasolu	12
1) Hageja finantsvarade dünaamilise haldamise ärajäämise tõttu tekkinud kahjum	12
2) Kinnisvara haldamisest saamata jäänud tulu	15
3) Kahjum Euroopa äriühingutes	16
i) Sentegi ja Decomi kahjum	16
ii) Codefa kahjum	17
4) Hageja külmutatud varade osaliseks vabastamiseks ja seejärel tema arestitud pangakontode vabastamiseks kantud õigusabikulu	20
b) Väidetav mittevaraline kahju ja põhjusliku seose olemasolu	21
1) Au ja maine kahjustamine	22
2) Igapäevaelus tekkinud raskuste ja tervise kahjustamisega seotud kahju	27
i) Igapäevaelus tekkinud raskustest tingitud kannatustega seonduv kahju	27
ii) Tervise kahjustamisega seonduv kahju	29
IV. Kohtukulud	31